

T A
Č R

Tento projekt je financován se státní podporou
Technologické agentury ČR
v rámci programu BETA2

www.tacr.cz
Výzkum užitečný pro společnost



Interní SWOT analýzy průběžných výsledků cíle 3 aplikovaného výzkumu Evaluace pilotáže středního článku podpory – kvalitativní výzkum v terénu

Konečný uživatel výsledků:

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Karmelitská 529/5, 118 12 Praha 1

Název projektu: **Evaluace pilotáže středního článku podpory řízení ve vzdělávání**

Číslo projektu: **TIRDMSMT015MT04**

Řešitel projektu: **Masarykův ústav vyšších studií, ČVUT v Praze**

Doba řešení projektu: **15. 4. 2022 – 30. 6. 2023**

T A
Č R

Tento projekt je financován se státní podporou
Technologické agentury ČR
v rámci programu BETA2

www.tacr.cz
Výzkum užitečný pro společnost


MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Informace o řešiteli:

Masarykův ústav vyšších studií ČVUT v Praze

Kolejní 2637, 160 00 Praha 6

IČ: 68407700, DIČ: CZ68407700

Tel: +420 22435 3163, e-mail: muvs@cvut.cz,



**MASARYKŮV ÚSTAV
VYŠŠÍCH STUDIÍ
ČVUT V PRAZE**

Za řešitelský tým zpracovali:

prof. PhDr. Vladimíra Dvořáková, CSc.

PhDr. Radim Bureš

Mgr. Jan Husák

Ing. Jan Lontschar

Ing. Petr Svoboda, Ph.D., ING.PAED. IGIP

Mgr. Kateřina Tomešková, Ph.D.

PhDr. Marta Vohlídalová, Ph.D.

doc. Ing. Petr Vymětal, Ph.D.

Tento dokument je zpracován v rámci řešení projektu TIRDMSMT015MT04 Evaluace pilotáže středního článku podpory řízení ve vzdělávání. Zadavatelem projektu je Technologická agentura České republiky, zadavatelem výzkumné potřeby je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

T A
Č R

Program veřejných zakázek v aplikovaném výzkumu a inovacích pro potřeby státní správy BETA2 byl schválen usnesením vlády České republiky č. 278 ze dne 30. 3. 2016 a je zaměřen na podporu aplikovaného výzkumu a inovací pro potřeby orgánů státní správy. Poskytovatelem finančních prostředků je Technologická agentura ČR

Obsah

1. Úvod.....	4
2. K metodologii kvalitativního výzkumu v rámci evaluace.....	7
3. Základní profily zkoumaných území v rámci kvalitativního výzkumu.....	8
3.1 Profil Okresu Semily – Liberecký kraj.....	8
3.2 Profil Okresu Svitavy – Pardubický kraj.....	9
3.3 Profil regionu ORP Tachov – Plzeňský kraj.....	11
3.4 Profil regionu ORP Přeštice a Blovice – Plzeňský kraj (okres Plzeň-jih) – MAP Aktivios.....	13
3.5 Profil regionu ORP Jihlava, Kraj Vysočina.....	14
3.6 Profil regionu ORP Poděbrady, Středočeský kraj.....	16
3.7 Profil regionu ORP Kutná Hora, Středočeský kraj.....	17
3.8 Profil okresu Brno – venkov, Jihomoravský kraj.....	19
3.9 Profil regionu ORP Šumperk, Olomoucký kraj.....	21
3.10 Profil regionu ORP Jeseník, Olomoucký kraj.....	22
3.11 Profil Ústeckého kraje.....	24
3.12 Profil Karlovarského kraje.....	26
4. SWOT Analýzy.....	30
4.1 SWOT analýza s ORP pilotní regiony.....	30
4.2 SWOT modelace analýzy ORP jako středního článku ve vztahu k vyzkoumaným potřebám a očekáváním od ŠČ MŠMT v územích.....	32
4.3 SWOT modelace analýzy MAP jako středního článku ve vztahu k vyzkoumaným potřebám a očekáváním od ŠČ MŠMT v územích.....	35
4.4 SWOT modelace analýzy „Eduzměny“ jako středního článku ve vztahu k vyzkoumaným potřebám a očekáváním od ŠČ MŠMT v územích.....	37
4.5 SWOT modelace analýzy krajů jako středního článku ve vztahu k vyzkoumaným potřebám a očekáváním od ŠČ MŠMT v územích.....	40
4.6 SWOT modelace analýzy PILOT3 jako středního článku ve vztahu k vyzkoumaným potřebám a očekáváním od ŠČ MŠMT v územích.....	42
4.7 SWOT modelace analýzy Okresní partnerství/Partnerství pro vzdělávání jako středního článku ve vztahu k vyzkoumaným potřebám a očekáváním od ŠČ MŠMT v územích.....	43

1. Úvod

Dle zadávací dokumentace je cíl 3 výzkumného projektu „Evaluace pilotáže středního článku podpory řízení ve vzdělávání“ formulován následovně:

Porovnání přínosnosti a vhodnosti dalších existujících modelů středního článku v ČR ve vztahu k identifikovaným potřebám ředitelů škol a formulovat doporučení pro nastavení aktivit středního článku MŠMT v současném právním rámci a případně formulovat i doporučení pro změnu institucionálního nastavení tak, aby střední článek MŠMT vyvíjel pro ředitele ve všech okresech ČR přínosné aktivity a byl pro poskytování takových aktivit vhodně nastaven. Součástí plnění tohoto cíle by měla být také identifikace duplicitních aktivit různých středních článků (popřípadě identifikace potřebných, ale neposkytovaných aktivit) a doporučení pro naložení s těmito zjištěními. Identifikace se může týkat také poskytovaných (méně) nepotřebných aktivit, které nepřinášejí pro ředitele školských zařízení či jejich zřizovatele žádnou přidanou hodnotu (pokud takové činnosti existují).

V rámci plnění cíle 3 byly realizovány aktivity kvalitativního výzkumu zohledňující zadání a průzkum „povinných projektů“ a „alternativních modelů“ středního článku podpory ve vzdělávání v ČR vůči Střednímu článku podpory MŠMT. Mezi tyto aktéry patří především aktivity Partnerství pro vzdělávání 2030+, Národního pedagogického institutu, projekt PILOT3 (v době realizace výzkumu rozšířen na PILOT 14), pilotáž „středního článku“ Nadačního fondu Eduzměna, aktivity MAP – místních akčních plánů ve vzdělávání, a aktivity ORP – obcí s rozšířenou působností. Dle zadání se měl výzkumný tým zaměřit na kvalitativní výzkum klíčových aktérů těchto modelů a zejména na ředitele a zřizovatele ZŠ a MŠ v dotčených regionech. Za tímto účelem realizovali členové výzkumného týmu několik výzkumných rozhovorů (živou formou), několik online rozhovorů a také online fokusních skupin.

Dále se problematice výzkumu cíle 3 věnovali také další členové týmu různých odborností. Výstupy právní analýzy jsou podávány jako samostatný dokument, části sociologie a socio-demografie zkoumaných regionů jsou součástí této dílčí průběžné zprávy. Výstupy kvalitativního výzkumu předkládané v této zprávě si nekladou ambici být plnohodnotným výstupem, který je očekávaný dle plánu až k 30. 6. 2023, kdy budou souhrnně analyticky zpracovány. V tomto bodě předkládáme základní informace o modelech zkoumaných v rámci kvalitativního výzkumu a souhrnná zjištění formou SWOT analýz.

Celkem bylo úspěšně zrealizováno 23 výzkumných rozhovorů naživo a 12 online fokusních skupin s řediteli/ředitelkami a zřizovateli škol z vybraných regionů. Mimo to se členové výzkumného týmu osobně či online zúčastnili řady jednání, konferencí, pracovních setkání a schůzek zejména ve vztahu k Eduzměně a Partnerství ve vzdělávání 2030+. Dále také setkání ředitelů a online diskuzí z oblasti vzdělávání, dlouhodobého záměru ve vzdělávání, SKAV a dalších akcí. V rámci plnění projektu připomínáme, že již dříve také došlo k realizaci 8 dalších rozhovorů a fokusních skupin v rámci výzkumu v pilotních regionech SČ MŠMT, z nichž byla dílčí zpráva předložena k 30. 9. 2022 a jejichž vstupy, zejména v oblasti identifikace potřeb ředitelů a zřizovatelů, stejně jako zkušenosti ORP, krajů a krajských úřadů byly také začleněny do zpracování výstupů z kvalitativního šetření, kterému se dále věnujeme v této průběžné dílčí zprávě.

Výzkumných rozhovorů, fokusních skupin a dalších souvisejících akcí se v rámci kvalitativního šetření účastnili tito členové projektového týmu:

Mgr. Jan Husák – vedení odborných prací

Mgr. Kateřina Tomešková, Ph.D. – odborník na vzdělávání

PhDr. Radim Bureš – odborník na řízení vzdělávací soustavy

Ing. Bc. Petr Svoboda, Ph.D., ING.PAED. IGIP – odborník na vzdělávání

Ing. Jan Lontschar – výzkumník specialista.

Rozhovory se uskutečnily v těchto termínech se zástupci uvedených subjektů:

26. 4. 2022 - živý rozhovor se zástupcem NPI a PILOT3

2. 5. 2022 - živý rozhovor se zástupkyní NPI centrála a PILOT 3

6. 6. 2022 - živý rozhovor s iniciátorkou PILOT3

10. 6. 2022 - živý rozhovor s ředitelem Nadačního fondu EDUZMĚNA

23. 9. 2022 - živý rozhovor s ředitelem Nadačního fondu EDUZMĚNA

25. 10. 2022 - účast na Konferenci EDUZMĚNA v poločase (včetně workshopů)

31. 10. 2022 - živý rozhovor se zástupci Magistrátu města Plzně – ORP Plzeň, Odbor školství, mládeže a tělovýchovy

1. 11. 2022 – živý rozhovor s ředitelem ZŠ zapojené do PILOT 3

1. 11. 2022 – živý rozhovor s ředitelem ZŠ a MŠ zapojené do PILOT 3

3. 11. 2022 - živý rozhovor se zástupci MAS Aktivios

3. 11. 2022 – živý rozhovor se zástupci ORP Přeštice

7. 11. 2022 – živý rozhovor se zástupci MAS Západ

7. 11. 2022 – živý rozhovor se zástupci ORP Tachov

8. 11. 2022 – živý rozhovor s ředitelkou ZŠ a MŠ zapojené do PILOT3

8. 11. 2022 – online fokusní skupina s ostatními řediteli a ředitelkami zapojenými do PILOT 3

9. 11. 2022 – online fokusní skupina s řediteli ORP Tachov

9. 11. 2022 – online fokusní skupina se zřizovateli ORP Tachov

14. 11. 2022 – online fokusní skupina zřizovatelé MAP Aktivios
16. 11. 2022 – online fokusní skupina ředitelé MAP Aktivios
17. 1. 2023 – účast na setkání Pracovní skupiny Střední článek Partnerství pro vzdělávání 2030+ se zástupci okresních partnerství
7. 2. 2023 – účast a živé rozhovory s řediteli na Setkání vedení škol z Kutnohorska
20. 2. 2023 – online fokusní skupina ředitelé ORP Šumperk a ORP Zábřeh (okresní partnerství)
20. 2. 2023 – online fokusní skupina zřizovatelé ORP Šumperk a ORP Zábřeh (okresní partnerství)
22. 2. 2023 – online fokusní skupina ředitelé ORP Jeseník a ORP Mohelnice (okresní partnerství)
22. 2. 2023 – online fokusní skupina zřizovatelé ORP Jeseník a ORP Mohelnice (okresní partnerství)
23. 2. 2023 – živé rozhovory se zástupci MAP Poděbrady
23. 2. 2023 – živé rozhovory se zástupci ORP Poděbrady
24. 2. 2023 – online rozhovor s výzkumníky ČŠI, kteří se věnují vztahu ředitelství škol a zřizovatelů
1. 3. 2023 – živý rozhovor se zástupci ORP Jihlava
1. 3. 2023 – živý rozhovor se zástupci Vysočina Education
2. 3. 2023 – živý rozhovor s ředitelem Nadačního fondu EDUZMĚNA
6. 3. 2023 – online fokusní skupina ORP Šlapanice, ORP Kuřim – zřizovatelé (okresní partnerství)
6. 3. 2023 – online fokusní skupina ORP Šlapanice, ORP Kuřim – ředitelé (okresní partnerství)
9. 3. 2023 – živé rozhovory s aktéry na Kutnohorsku: MAS (Memorandum k propojování aktivit MAP s Eduzměnou), starostou Kutné Hory, zástupci MAP, zástupci Eduzměny, zástupci ORP
10. 3. 2023 – online fokusní skupina se zástupci všech ORP okres Brno-venkov (okresní partnerství)
13. 3. 2023 – živý rozhovor s ředitelem ZŠ Jeseník
13. 3. 2023 – živý rozhovor s ORP Jeseník a zástupci MAP
13. 3. 2023 – živý rozhovor s ORP Šumperk a zástupci MAP
23. 3. 2023 – účast na on-line setkání Eduzměny k průběžným výsledkům a aktivitám

2. K metodologii kvalitativního výzkumu v rámci evaluace

Všichni účastníci rozhovorů byli předem obeznámeni s průběhem rozhovoru, časovými dispozicemi i případným nahráváním. Živé rozhovory často nebyly nahrávány z důvodu navázání důvěry a také hloubky a citlivosti probíraných témat, nicméně vždy byl pořizován zápis a poznámky minimálně dvěma členy výzkumného týmu. Výjimku tvořily tři rozhovory, kdy zápis a poznámky činil pouze jediný zástupce výzkumného týmu, nicméně vstupní informace byly doplněny a verifikovány podklady samotných respondentů, které písemně zaslali.

Před rozhovorem se výzkumníci vždy krátce představili a vysvětlili podobu výzkumu i výběr dotazovaných. Rozhovory byly polostrukturované, kdy výzkumný tým sledoval určité společné indikátory a pokládal stejné otázky, a část rozhovorů byla volná, nebo přímo zaměřená na konkrétní situace, kontext, potřeby, zkušenosti, hodnocení aktérů a poskytované podpory atd. Průběžně se také přidávaly otázky, které pomáhaly verifikovat nebo triangulovat platnost některých nově vznikajících hypotéz výzkumného týmu.

Při rozhovorech byl kladen důraz na řadu aspektů, od historického vývoje, vnímání aktuální situace, vnímání modelu SČ MŠMT, institucionální roviny, aktérů, vztahů s aktéry, dynamiky mezi aktéry, strategie (ne)spolupráce, hodnocení, přínosnost, vhodnost, efektivitu, místní a územní kontext, osobní kontext aktérů, vliv aktérů, možnosti aktérů, hranice a limity aktérů a jejich zástupců, aktivity podpory vedení škol a zřizovatelů, hodnocení získaných poznatků z území, vizionářství do budoucna ve vztahu k modelu podpory SČ MŠMT, hranice ochoty spolupráce, sdílení a silné a slabé stránky.

U online fokusních skupiny s řediteli a zřizovateli byla struktura také pevně daná a totožná pro všechna území. Zároveň kromě společných okruhů a témat byla dále diskutována místní specifika, formy spolupráce a dynamiky mezi aktéry a aktivitami podpory ředitelů a zřizovatelů.

Získaná vstupní data jsou průběžně kódována a pro účely této zprávy byla zpracována obsahovou a kritickou analýzou do podoby SWOT jednotlivých modelů se zaměřením na vztah vůči modelu SČ MŠMT.

Dále ve zprávě uvádíme základní sociodemografické profily regionů, vybraných pro kvalitativní výzkum, se zaměřením na oblast vzdělávání, které nám sloužily jako vstupní „tvrdé“ informace před realizací samotných výzkumných rozhovorů.

Získaná vstupní data z kvalitativního výzkumu budou dále sloužit pro celkovou analýzu, která bude provedena v 5. kvartálu řešení projektu dle původního zadání a jejímž výstupem budou i souhrnná doporučení pro MŠMT v oblasti upscalingu pilotovaného modelu Středního článku podpory MŠMT, a to i v kontextu dalších zdrojů a podkladů získaných během výzkumu z ČR a zahraničí.

3. Základní profily zkoumaných území v rámci kvalitativního výzkumu

3.1 Profil Okresu Semily – Liberecký kraj

Okres Svitavy tvoří tři ORP: Semily, Jilemnice a Turnov. Liberecký kraj dosahuje průměrných hodnot indexu stáří v rámci ČR – na 100 dětí do 15 let tu připadá 128 lidí ve věku 65+. V rámci Libereckého kraje má pak okres Semily o něco starší populaci než ostatní okresy. Průměrný věk zde dosahuje 43,7 let. V porovnání s tím nejmladší okres Liberec má průměrný věk 42,3 let. Z hlediska nezaměstnanosti dosahuje Liberecký kraj mírně nadprůměrných hodnot. Průměrný podíl nezaměstnaných v tomto kraji byl v roce 2021 3,66 % (průměr za ČR byl 3,49 %). Nejvyšší podíl nezaměstnaných pak vykazoval právě okres Semily (4,09 %). Podíl dlouhodobě nezaměstnaných osob byl v Libereckém kraji mírně podprůměrný (1,25 vs. 1,29 v ČR).

Vzdělanostní struktura obyvatelstva okresu Semily zhruba odpovídá situaci v Libereckém kraji, a to jak z hlediska podílu vysokoškolsky vzdělaných lidí, tak z hlediska podílu lidí bez středoškolského vzdělání. Mezi obyvateli Libereckého kraje žilo v roce 2021 13,2 % lidí s vysokoškolským vzděláním, což je méně, než činí průměr za ČR (17,6 %). Pokud jde o jednotlivé ORP, které jsou součástí okresu Semily, zastoupení lidí s VŠ se zde pohybuje mezi 11,5 % (v případě ORP Semily), 12,3 % (v případě ORP Jilemnice) a 14,6 % (v případě ORP Turnov). Obdobná je zde pak situace i u lidí bez středoškolského vzdělání, jejichž podíl se zde blíží celorepublikovému průměru. Podíl lidí bez středoškolského vzdělání odpovídal v Libereckém kraji 14,4 % (v ČR to bylo 13,2 %). Okres Semily vykazoval v tomto ohledu o něco málo nižší hodnotu (13,1 %). Nejnižší podíl lidí bez středního vzdělání pak ze všech ORP v okrese Semily vykazoval ORP Turnov (11,6 %). ORP Semily a Jilemnice mají v průměru kolem 14 % lidí bez středního vzdělání. Z hlediska vzdělanostní struktury jde tedy spíše o průměrný okres, a to jak vůči kraji, tak vůči ČR. V rámci Libereckého kraje přitom k nejvíce znevýhodněným ORP z hlediska vzdělanostní struktury patří ORP Tanvald a Frýdlant, kde je nejnižší podíl vysokoškolsky vzdělaných lidí.

Z hlediska ohrožení destabilizující chudobou jsou v rámci okresu Semily patrné rozdíly mezi jednotlivými ORP. Na jedné straně stojí ORP Jilemnice a Turnov, které vykazují velmi nízké hodnoty indexu ohrožení, naopak ORP Semily vykazuje střední hodnotu ohrožení destabilizující chudobou (index destabilizující chudoby shrnuje údaje o exekucích, bytové nouzi a sociálně vyloučených lokalitách; PAQ Research, nedatováno). I přesto však ve srovnání s krajským i celorepublikovým průměrem okres Semily vykazuje pozitivní hodnoty souvisejících indikátorů – je zde podprůměrný podíl lidí v exekuci (4,3 %), v mnohočetné exekuci (3,4 %) i podprůměrný podíl dětí v bytové nouzi (0,5 %). Hodnota těchto indikátorů za Liberecký kraj je přitom většinou zhruba dvojnásobná.

Okres Semily dosahuje velmi dobrých hodnot i z hlediska vzdělanostního neúspěchu. Všechny ORP v tomto okrese spadají do nejméně postiženého kvantilu, tj. mezi 20 % ORP, které jsou vůbec nejméně postiženy jevy, jako jsou absence, propadání a nedokončování základního vzdělání (PAQ Research, nedatováno). **Podíl dětí, který nedokončí základní vzdělání,** se zde pohybuje mezi 1,3 % (Jilemnice) a 2,3 % (Semily). Průměr za Liberecký kraj je pak 5,2 % a za ČR 4,2 %. Podíl dětí, které opakují ročník už na 1. stupni, je pak nejnižší v Turnově a Jilemnici (do 0,5 %), v Semilech je to 1 % žáků (to odpovídá průměru za Liberecký kraj; průměr za ČR je 0,7 %). Ve všech ORP v okrese Semily je

nicméně patrný podprůměrný počet zmeškaných hodin na žáka, který se pohybuje mezi necelými 58 hodinami (Semily) a 77 hodinami (Turnov). Průměr za Liberecký kraj je přitom 83,2 hodin, v ČR pak 87,5 hodin.

Pokud jde o indikátory týkající se **kvality podmínek vzdělávání**, naplněnost tříd je v tomto okrese ve všech ORP podprůměrná. Pohybuje se mezi 16,2 žáky na třídu na první stupni v Jilemnici a 17,6 žáky na třídu na 1. stupni v Turnově. Průměr za Liberecký kraj (19,2 dětí/třída na 1. stupni) i okres Semily (17,1 dětí na třídu) je v tomto ohledu nižší než celorepublikový průměr (19,5 dětí na třídu na 1. stupni). Co se týče **nekvalifikované výuky**, Liberecký kraj (11 %) i okres Semily (9,8 %) vykazují její nadprůměrný podíl v rámci odučených hodin ve srovnání s ČR (8,7 %). V rámci okresu Semily pak vykazovala vyšší hodnoty zejména ORP Semily (12,8 %). V Jilemnici a Turnově se podíl nekvalifikovaných hodin na celkové výuce podílí jen přibližně z 8 %. Jako v řadě jiných regionů, je nicméně i v této oblasti patrná **malá dostupnost služeb speciálního pedagoga či psychologa** na školách. V rámci Libereckého kraje nemá tyto služby zajištěny téměř 80 % škol, v případě okresu Semily je to přes 83 % škol. V rámci okresu Semily je pak patrná velmi malá dostupnost těchto služeb zejména pro školy v Jilemnici, kde tyto odborníky nezaměstnává více než 93 % škol.

Pokud jde o podíl dětí, které se hlásí na maturitní obory, v rámci okresu Semily vyniká zejména Turnov, kde se na maturitní obory hlásí přes 76 % všech dětí. V Jilemnici to bylo přes 67 % a v Semilech přes 66 % dětí. Průměr za Liberecký kraj byl přitom 70,9 %, což je o něco méně, než celorepublikový průměr (74,9 %). V rámci Libereckého kraje odchází kolem 6 % dětí na víceletá gymnázia (průměr za ČR je 9 %). Podíl dětí, které odcházejí na víceletá gymnázia v okrese Semily, je pak výrazně vyšší. Pohybuje se mezi 7,7 % dětí v ORP Semily, 8,5 % v ORP Turnov až po 11 % v ORP Jilemnice. Mezi jednotlivými ORP v okrese Semily jsou pak patrné zejména výraznější rozdíly v rámci indikátoru studijní úspěšnosti, který vychází z hodnocení výkonu dětí u jednotných přijímacích zkoušek. Zatímco Semily se umístily ve skupině obcí, jejichž žáci dosahovali podprůměrných hodnot v přijímačkách (2. kvintil zahrnující 40 % obcí s nejhoršími výsledky), ORP Jilemnice se umístila v rámci středního (3.) kvintilu a Turnov skóroval mezi 20 % ORP, jejichž žáci podávali nejlepší výkony (PAQ Research, nedatováno).

3.2 Profil Okresu Svitavy – Pardubický kraj

Okres Svitavy je součástí Pardubického kraje. Tvoří jej čtyři ORP: Svitavy, Litomyšl, Polička a Moravská Třebová. V rámci Pardubického kraje patří Svitavy k okresům, kde je patrný vyšší podíl starších lidí, než je průměr (index stáří zde dosahoval hodnoty 133,2 oproti průměrné hodnotě 130,6 v kraji). Přestože jsou v Pardubickém kraji malé rozdíly mezi okresy, Svitavy vykazují nejvyšší podíl nezaměstnaných osob v kraji (2,77 % vs. průměrných 2,45 % v Pardubickém kraji). Podíl dlouhodobě nezaměstnaných osob byl v Pardubickém kraji i v okrese Svitavy velmi nízký (0,54 % v kraji a 0,52 % v okrese).

Z hlediska vzdělanostní struktury obyvatelstva je okres Svitavy mírně znevýhodněný. Je zde patrné **podprůměrné zastoupení lidí s VŠ vzděláním** (11,1 %), a to jak vůči Pardubickému kraji (13,8 %), tak vůči celé ČR (17,5 %) (PAQ Research, nedatováno). Zastoupení lidí bez středního vzdělání je zde naopak mírně nadprůměrné (14,5 %), a to opět jak vůči Pardubickému kraji (13,2 %), tak vůči ČR (13,2 %). Tato skutečnost může souviset i s tím, že podle ČSÚ (2022) je v tomto okrese patrné nadprůměrné zastoupení zemědělství. V rámci okresu jsou na tom z tohoto hlediska nejhůře ORP Svitavy a Moravská Třebová.

Podíl lidí s VŠ zde dosahuje 10 % (Svitavy), respektive 9 % (Moravská Třebová), naopak podíl lidí bez středního vzdělání se v těchto ORP pohybuje nad 15 %.

Z hlediska ohrožení destabilizující chudobou jsou v rámci okresu Svitavy patrné velké rozdíly mezi jednotlivými ORP. Na jedné straně stojí ORP Litomyšl a Polička, které vykazují velmi nízké hodnoty indexu ohrožení, na druhé straně jsou tu ale ORP Svitavy a Moravská Třebová, které vykazují vysokou hodnotu tohoto indexu (index destabilizující chudoby shrnuje údaje o exekucích, bytové nouzi a sociálně vyloučených lokalitách; PAQ Research, nedatováno). Ve srovnání s příslušným krajem i s okresem je v těchto dvou ORP patrný nadprůměrný podíl lidí v exekuci (6,6 % ve Svitavách, 5,7 % v Moravské Třebové, vs. 4,9 % v Pardubickém kraji i v okrese Svitavy) a lidí v mnohočetných exekucích (5,3 % Svitavy, 4,8 % Moravská Třebová, vs. 3,7 % Pardubický kraj a 3,8 okres Svitavy). Co se týče podílu dětí v bytové nouzi, jejich zastoupení je v těchto dvou ORP jen mírně nadprůměrné vzhledem k Pardubickému kraji (pohybuje se kolem 0,8 %; průměr za Pardubický kraj činí 0,7 %, za okres Svitavy pak 0,6 %).

Obdobně jako v případě ohrožení destabilizující chudobou, jsou i v rámci indexu **vzdělanostního neúspěchu**, který shrnuje údaje o absencích, propadání a nedokončení základního vzdělání (PAQ Research, nedatováno), patrné velké rozdíly mezi jednotlivými ORP v rámci okresu Svitavy. Zatímco Moravská Třebová dosahovala vysokých hodnot indexu (patří mezi 40 % nejvíce postižených ORP v ČR), v případě ORP Svitavy dosahoval index střední hodnoty (tj. 3. kvintil), ORP Litomyšl a Polička vykazují nízkou hodnotu indexu – umístily se v rámci 2. kvintilu, což znamená, že patří mezi 40 % nejméně postižených obcí problémem vzdělanostního neúspěchu.

Hlavní rozdíl mezi oběma nejhůře umístěnými obcemi spočívá **v podílu dětí, které nedokončí základní vzdělání**. Problém s tímto ukazatelem mají zejména Svitavy, kde základní vzdělání nedokončí v průměru kolem 4,5 % dětí. To je více než republikový i krajský průměr (4,2 %) a výrazně více, než činí průměr pro okres Svitavy (2,8 %). V ostatních ORP v okrese se hodnota tohoto indikátoru pohybovala mezi 1,6 % v Poličce a 2,4 % v Moravské Třebové. Podíl dětí, které opakují ročník už na prvním stupni, se ve Svitavách a v Moravské Třebové příliš neliší (dosahuje hodnot 0,6 a 0,7 % respektive), což je sice shodný podíl jako v případě ČR i Pardubického kraje (0,7 %), v porovnání s ostatními ORP, které náležejí do tohoto okresu, jsou to však nadprůměrné hodnoty (v Poličce a Litomyšli se tento podíl pohybuje mezi 0,1-0,2 %). Co se týče zameškaných hodin na žáka, nejvyšších hodnot dosahuje Moravská Třebová (96,6 h). V ostatních ORP však hodnoty nepřesahují ani republikový (87,5 h), ani krajský průměr (87,8 h).

Pokud jde o indikátory týkající se **kvality podmínek vzdělávání**, naplněnost tříd je v tomto okrese ve všech ORP podprůměrná. Pohybuje se mezi 16,3 žáky na třídu na první stupni v Moravské Třebové až 18,4 žáky na třídu na 1. stupni ve Svitavách. Průměr za Pardubický kraj (18,9 dětí/třída na 1. stupni) je v tomto ohledu nižší než celorepublikový průměr (19,5 dětí). Oproti Litomyšli a Poličce mají Svitavy a Moravská Třebová relativně vyšší podíl hodin odučených nekvalifikovanými učiteli, který je vyšší než průměr za Pardubický kraj (7,2 %) i za ČR jako celek (8,7 %). Zatímco v Litomyšli a Poličce se podíl těchto hodin na výuce pohybuje mezi 4,8 % (Polička) a 6,4 % (Litomyšl), v Moravské Třebové to bylo 8,8 % a ve Svitavách dokonce 9,9 %. Z hlediska dostupnosti speciálního pedagoga nebo psychologa jsou na tom školy v okrese Svitavy podobně neuspokojivě – bez těchto služeb je v okrese přes 87 % škol,

přičemž nejsou patrné výrazné rozdíly mezi jednotlivými ORP. V rámci Pardubického kraje je zastoupení škol bez těchto služeb o něco nižší (82,5 %), přičemž průměr zde vylepšují zejména Pardubice, kde je bez této odbornosti „jen“ kolem 60 % škol.

Podobně jako v případě ukazatelů studijní neúspěšnosti, i v případě indikátorů studijní úspěšnosti je patrný velký rozdíl mezi jednotlivými ORP v okrese Svitavy. Z hlediska podílu dětí, které se hlásí na maturitní obory, se vyjímá zejména ORP Polička. Zatímco v ostatních ORP se jejich podíl pohybuje mezi 63,7 % v Litomyšli a cca 66 % ve Svitavách a Moravské Třebové, v Poličce byl jejich podíl 76,6 %. To je více než republikový (74,8 %) i krajský průměr (74,1 %). Podíl dětí, které odcházejí na víceletá gymnázia, se v okrese pohybuje mezi 8 % ve Svitavách, přes 10 % v Litomyšli a v Moravské Třebové až po 12,9 % v Poličce (průměr za Pardubický kraj je přitom 8 %, za okres Svitavy 10,1 % a za celou ČR pak 9 %). Výrazné rozdíly v kvalitě škol v jednotlivých regionech okresu Svitavy se pak ukázaly také v případě hodnocení výsledků dětí u jednotných přijímacích zkoušek. Zatímco Polička se umístila mezi 40 % obcí, jejichž žáci dosahovali nejlepších výsledků (vysoká hodnota indexu), Svitavy a Moravská Třebová na tom byly opačně – umístily se v předposledním kvintilu (nízká hodnota kvintilu odpovídající 40 % nejhůře skórujících ORP). Litomyšl se pak umístila ve třetím, tedy středním kvintilu (PAQ Research, nedatováno).

Lze tedy shrnout, že okres Svitavy je značně diverzifikovaný, co se týče ukazatelů sociálních i ukazatelů studijní úspěšnosti i neúspěšnosti. Zatímco ORP Polička a Litomyšl jsou obce, kde nejsou patrné žádné zásadní problémy a výzvy, situace je odlišná v případě ORP Svitavy a Moravská Třebová, které v řadě ohledů patří mezi výrazněji ohrožené regiony.

3.3 Profil regionu ORP Tachov – Plzeňský kraj

Okres Tachov je součástí Plzeňského kraje, který je třetím nejméně osídleným krajem v ČR. V rámci Plzeňského kraje pak okres Tachov patří k těm vůbec nejméně osídleným. V případě Tachovska jde o „...příhraniční oblast, která má charakter řídkého osídlení bez středních měst zabezpečujících obyvatelům více pracovních příležitostí a zároveň se potýká se zhoršenými dopravními podmínkami.“ (ČSÚ, 2022: 29).

Na ekonomickém výkonu kraje se výrazně podílí sekundární sektor, konkrétně pak průmysl a stavebnictví. Terciální sektor služeb zde pak zaměstnává přes 55 % všech pracujících osob (ČSÚ 2022). Celkově má Plzeňský kraj **relativně nízkou nezaměstnanost** (podíl nezaměstnaných osob byl v roce 2021 2,78 %). V rámci kraje však patří Tachov k regionům, kde je patrná o něco vyšší míra nezaměstnanosti (spolu s okresem Rokycany). Podíl nezaměstnaných osob zde dosahuje v průměru 3,22 %, podíl dlouhodobě nezaměstnaných se pak pohybuje kolem 1,18 %. Jak uvádí report ČSÚ, „V porovnání s rokem 2014 se v roce 2021 nezaměstnanost nejvíce snížila v okrese Tachov (o 4,13 p. b.), zejména vlivem rozvoje nových průmyslových zón podél dálnice D5 u Stříbra (Panattoni Park) a Boru (CTPark).“ (ČSÚ 2022: 29).

Z hlediska věkové struktury patří **Plzeňský kraj mezi nejstarší kraje ČR**. Index stáří zde dosahuje nadprůměrné hodnoty 134,4 (na 100 dětí do 15 let zde připadá 134,4 osob ve věku 65+) (ČSÚ 2022). Jde zároveň o kraj, kde dochází k jednomu z nejvýraznějších poklesů počtu obyvatel přirozeným

pohybem. Okres Tachov však spolu s okresem Plzeň-sever patří v rámci Plzeňského kraje k nejmladším okresům (index stárí se zde pohybuje kolem hodnoty 118). Nezdá se však, že by se Tachov stával místem, kam se v budoucnu bude stěhovat větší podíl rodin s dětmi. Okres Tachov totiž vykazuje jeden z nejnižších počtů dokončených nových bytů na obyvatele v tomto kraji (ČSÚ 2022).

Z hlediska stavu vzdělanostní struktury obyvatelstva patří ORP Tachov k výrazně znevýhodněným regionům (PAQ Research, nedatováno). Je zde patrné nízké zastoupení lidí s vysokoškolským vzděláním (7,8 % oproti 14,5 % v Plzeňském kraji a 17,5 % v celé ČR). Naopak, podíl lidí bez středního vzdělání (tj. těch, co dosáhli maximálně základního vzdělání) je zde, podobně jako v celém okrese, nadprůměrný (17 %) vůči ČR (13,2 %) i Plzeňskému kraji (13,7 %).

Z hlediska ohrožení destabilizující chudobou patří ORP Tachov mezi 20 % nejvíce postižených ORP v ČR. Index destabilizující chudoby zde dosahuje velmi vysokých hodnot. ORP Tachov vykazuje **nadprůměrný podíl lidí v exekuci** (9 % oproti 6,6 % v Plzeňském kraji a 6,3 % v ČR) i s mnohočetnými exekucemi (6,7 %, oproti 4,9 % v Plzeňském kraji a 5 % v ČR). **Překvapivě podprůměrný je zde však podíl dětí v bytové nouzi.** Zatímco průměr za ČR činí 1 % a průměr za Plzeňský kraj je 0,6 %, v ORP Tachov se tento problém týkal jen 0,3 % dětí (PAQ Research, nedatováno), což patrně souvisí s nízkou mírou zalidnění v regionu, která zřejmě souvisí i s dostupnějším bydlením.

Z hlediska většiny indikátorů, které charakterizují výsledky vzdělávání, vykazuje ORP Tachov velmi negativní hodnoty. V rámci indexu **vzdělanostního neúspěchu**, který shrnuje údaje o absencích, propadání a nedokončování základního vzdělání, **patří ORP Tachov mezi 20 % nejhůře postižených ORP v ČR** (PAQ Research, nedatováno). Základní vzdělání zde nedokončí necelých 13 % dětí, což je více než trojnásobek oproti průměru za ČR (4,2 %), a téměř 2,4krát vyšší podíl, než je průměr za Plzeňský kraj (5,4 %). Oproti očekáváním je v ORP Tachov patrný **podprůměrný počet zameškaných hodin na žáka** (79,1 h oproti 93,7 h v Plzeňském kraji a 87,5 h v ČR). **I přesto je zde však výrazně nadprůměrný podíl dětí, které propadají už na 1. stupni (1,9 % oproti 0,7 % v Plzeňském kraji a v ČR).**

Pokud jde o indikátory týkající se kvality podmínek vzdělávání, **Tachov vykazuje nadprůměrný počet dětí ve třídě vůči ČR.** V průměru připadá na jednu třídu na 1. stupni ZŠ 20,1 dětí, což odpovídá i průměru za Plzeňský kraj (20 dětí), je to však více, než činí celorepublikový průměr (19,5). **Tachov je regionem, kde je patrný velmi vysoký podíl hodin odučených nekvalifikovanými vyučujícími.** Nekvalifikovaná výuka zde dosahuje kolem pětiny všech odučených hodin, což je výrazně více, než je podíl za Plzeňský kraj (7,9 %) i za ČR (8,7 %). Podobně pak i dostupnost **speciálního pedagoga nebo psychologa na školách je zde velmi nízká.** Tyto služby nemá k dispozici téměř 94 % škol v ORP Tachov (v Plzeňském kraji to je 84,6 % škol a v celé ČR pak 71,9 % škol). Zdá se tedy, že tento region má problém přilákat na školy kvalifikované profesionály.

ORP Tachov dosahuje výrazně podprůměrných hodnot z hlediska studijní úspěšnosti. Na maturitní obory se zde hlásí podprůměrný podíl dětí (55 %), což je méně než v Plzeňském kraji (75,6 %) i než činí za ČR (74,6 %). Oproti tomu **je zde patrný výrazně nadprůměrný podíl dětí, které odcházejí na víceletá gymnázia** (14,8 % dětí oproti 10,5 % za Plzeňský kraj a 9 % v ČR). Zdá se tedy, že zdejší základní školy patrně nemají příliš dobrou pověst, což může souviset i s výše uvedeným nedostatkem kvalifikovaných vyučujících. Nadanější děti a/nebo děti z lépe situovaných rodin tedy brzy

opouštějí základní školy ve velkém počtu, což má jednoznačně negativní dopady i na vzdělávací úspěchy ostatních dětí. Dokládají to mj. i **výsledky hodnocení výkonu žáků a žáků u jednotných přijímacích zkoušek, které jsou za ORP Tachov velmi nízké. ORP Tachov patří v tomto ohledu mezi 20 % ORP, jejichž žáci a žákyně podávali u přijímaček nejhorší výkony** (PAQ Research, nedatováno).

3.4 Profil regionu ORP Přeštice a Blovice – Plzeňský kraj (okres Plzeň-jih) – MAP Aktivios

ORP Přeštice a ORP Blovice jsou součástí Plzeňského kraje, konkrétně pak okresu Plzeň-jih. V roce 2021 byla v tomto okrese vůbec nejnižší nezaměstnanost v rámci Plzeňského kraje (2,19 %) (ČSÚ, 2022). Podíl dlouhodobě nezaměstnaných osob zde byl jen kolem 0,64 %. Ve srovnání s Tachovem jde tedy o region s **nízkou úrovní nezaměstnanosti**.

Ve srovnání s Tachovem je okres Plzeň-jih oblastí s **vyšším podílem starších lidí**. Index stárí se zde pohybuje kolem 130 lidí ve věku 65+ na 100 dětí do 15 let věku, což je o něco nižší hodnota, než je průměr za Plzeňský kraj (134,4) (ČSÚ 2022). S tím patrně souvisí i skutečnost, že na rozdíl od Tachovska není v tomto regionu patrný výrazný trend výstavby nových bytů (ČSÚ 2022).

Z hlediska stavu vzdělanostní struktury obyvatelstva si jsou ORP Přeštice a Blovice velmi podobné. Je zde patrné **podprůměrné zastoupení lidí v VŠ vzděláním** (13,5 % v Přešticích, 11,9 % v Blovicích), a to jak vůči Plzeňskému kraji (14,5 %), tak vůči celé ČR (17,5 %) (PAQ Research, nedatováno). Ve srovnání s Tachovskem je však podíl lidí s VŠ vzděláním zhruba dvojnásobný. Z hlediska zastoupení lidí bez středního vzdělání se obě obce pohybují kolem průměru za ČR i pro Plzeňský kraj (12,8 % Přeštice, 13,9 % Blovice).

Z hlediska ohrožení destabilizující chudobou patří ORP Přeštice i Blovice mezi 40 % ORP s nejnižší mírou ohrožení v ČR. Index destabilizující chudoby zde dosahuje na rozdíl od Tachova nízkých hodnot. U obou ORP je patrný podprůměrný podíl lidí v exekuci (4,4 % Přeštice, 4,6 % Blovice; oproti 6,6 % v Plzeňském kraji a 6,3 % v ČR), i lidí v mnohočetných exekucích (3,4 % Přeštice, 3,7 % Blovice; oproti 4,9 % v Plzeňském kraji a 5 % v ČR). Také podíl dětí v bytové nouzi je zde velmi nízký (0,3 % Přeštice, 0,6 % Blovice; oproti 1 % průměru za ČR a 0,6 % průměru za Plzeňský kraj). Oproti Tachovsku je tento region tedy mnohem méně postižen těmito negativními jevy.

Z hlediska většiny indikátorů, které charakterizují výsledky vzdělávání, si Přeštice i Blovice stojí lépe než Tachov a v rámci Plzeňského kraje dosahují spíše průměrných až nadprůměrných hodnot. V rámci indexu **vzdělanostního neúspěchu** patří Přeštice mezi 40 % nejméně postižených ORP v ČR (hodnota indexu na úrovni „nízký“) a Blovice pak dosahují průměrného výsledku (hodnota indexu „střední“, což znamená umístění v 3. kvintilu; PAQ Research, nedatováno). Hlavní rozdíl mezi oběma obcemi spočívá v podílu dětí, které nedokončí základní vzdělání. V Přešticích je to 3,3 % dětí, zatímco v Blovicích to je 4,5 % (průměr za ČR je 4,2 % a za Plzeňský kraj 5,4 %). Podíl dětí, které opakují ročník již na prvním stupni, je v obou obcích nízký a neliší se (0,2 %, což je méně, než činí průměr za ČR-1,9 %, i za Plzeňský kraj-0,7 %). Shodné mají obě obce i počty zameškaných hodin na žáka (kolem 85 hodin, což je výrazně méně než průměr v Plzeňském kraji - 93,7 h a méně, než je průměr v ČR-87,5 h).

Pokud jde o indikátory týkající se kvality podmínek vzdělávání, **obě obce vykazují stejný průměrný počet dětí na třídu na 1. stupni (19,8)**. Ve srovnání s průměrem za ČR (8,7 %) i za Plzeňský kraj (7,9 %) je zde patrný **mírně nadprůměrný podíl hodin odučených nekvalifikovanými učiteli** (9,2 % Přeštice, 12,4 % Blovice). Ve srovnání s Tachovem, kde tento podíl dosahuje 20 %, jsou to však nízké hodnoty. Z hlediska **dostupnosti speciálního pedagoga nebo psychologa na školách** se pak obě obce liší. Zatímco Přeštice nemají žádnou školu, která by měla k dispozici tyto služby, v Blovicích je podíl takových škol „jen“ 75 %. To znamená, že v těchto obcích je, obdobně jako v Plzeňském kraji, poměrně nízký podíl škol, které tyto experty zaměstnávají (v Plzeňském kraji neposkytuje tyto služby v průměru 84,6 % škol, v celé ČR pak chybí u 71,9 % škol).

Z hlediska ukazatelů studijní úspěšnosti se obě obce opět liší. Na maturitní obory se zde hlásí kolem 70 % dětí (68,8 % v Přešticích, 70,2 % v Blovicích), což je méně, než činí průměr v Plzeňském kraji (75,6 %) i v ČR (74,6 %), je to však výrazně vyšší podíl než v ORP Tachov. Výrazněji se také liší podíl dětí, které odcházejí na víceletá gymnázia (v Přešticích je to 7,4 % a v Blovicích pak 12,1 %). Zatímco Přeštice se tedy v tomto ohledu pohybují pod průměrem za ČR (9 %) i za Plzeňský kraj (10,5 %), v případě Blovic tato hodnota zhruba odpovídá průměru. V obou případech jde však o nižší podíl, než vykazuje Tachov (14,8 % dětí). Kvalita základních škol v tomto regionu tedy patrně není tak problematická, jako právě na Tachovsku. Dokládají to mj. i výsledky hodnocení výkonu žáků a žákyň u jednotných přijímacích zkoušek. Zejména pak **výsledky dětí ze ZŠ v ORP Přeštice**, odkud zároveň odchází podprůměrný podíl dětí na víceletá gymnázia, **zařadily Přeštice mezi 40 % ORP s nejlepšími výsledky v ČR** (hodnota indexu „vysoký“). Oproti tomu Blovice stojí na opačném pólu. Výkon dětí ze ZŠ v tomto regionu, podobně jako v případě Tachova, řadí **Blovice mezi 20 % ORP, jejichž žáci a žákyň podávali u přijímaček vůbec nejhorší výkony** (PAQ Research, nedatováno).

3.5 Profil regionu ORP Jihlava. Kraj Vysočina

ORP Jihlava je součástí kraje Vysočina, který vykazuje několik hlavních trendů. Jde o jeden z nejméně hustě zalidněných krajů, kde je zároveň nízký podíl městského obyvatelstva. Většina populace zde tedy žije v malých obcích. Stejně jako i v řadě dalších regionů, i zde je problémem stárnutí obyvatelstva a přibývání lidí v postproduktivním věku. Mezi jinými kraji se Vysočina vyznačuje vysokým podílem lidí zaměstnaných v primárním sektoru a nízkým podílem lidí pracujícím v terciárním sektoru. Hlavním ekonomickým tahounem v tomto kraji je pak zpracovatelský průmysl (ČSÚ, 2022). Co se týče specifík okresu Jihlava, jde o region, kde na rozdíl od většiny ostatních okresů na Vysočině dochází k růstu obyvatel. Jihlava je také relativně mladším regionem ve srovnání s ostatními okresy v tomto kraji. Zatímco pro celý kraj Vysočina dosahuje index stáří (tj. počet lidí ve věku 65+ na 100 dětí) hodnoty 134, na Jihlavsku to bylo 124,8, což byla v tomto okrese vůbec nejnižší hodnota. O atraktivitě Jihlavska pro mladé lidi, které zde zakládají rodiny, svědčí i nadprůměrný počet dokončených bytů, který patří k nejvyšším v regionu a předstihuje i průměr za ČR (ČSÚ, 2022). Podíl nezaměstnaných osob v tomto regionu byl oproti krajskému průměru (2,99 %) o něco nižší (2,85 %).

Následující data se týkají již specificky ORP Jihlava a vycházejí z dat publikovaných na webu PAQ Research (PAQ Research, nedatováno). **Z hlediska stavu vzdělanostní struktury patří Jihlavsko spíše k průměrným až mírně průměrným regionům vzhledem k ČR**. Je zde patrné o něco nižší

zastoupení lidí s vysokoškolským vzděláním (14 % oproti 13,2 % v kraji Vysočina a 17,5 % v celé ČR), což patrně souvisí se strukturou trhu práce v této oblasti. Podíl lidí bez středního vzdělání (tj. těch, co dosáhli maximálně základního vzdělání) je však o něco nižší (12,1 %), než činí průměr za ČR (13,2 %) i za kraj Vysočina (12,9 %).

Jihlavsko dosahuje velmi pozitivních hodnot z hlediska ohrožení problémem destabilizující chudoby, které je zde nízké. V rámci indexu PAQ Research, který shrnuje údaje o exekucích, bytové nouzi a sociálně vyloučených lokalitách v rámci všech ORP v ČR (PAQ Research, nedatováno), se ORP Jihlava umístila mezi 40 % nejméně postižených regionů v ČR. Vůči průměru ČR je zde podprůměrný podíl lidí v exekuci (4,9 % vs. 6,3 % v ČR) a s mnohočetnými exekucemi (3,8 % vs. 5 % v ČR). V rámci kraje Vysočina však Jihlavsko v těchto ukazatelích dosahuje mírně nadprůměrných hodnot (podíl lidí v exekuci v kraji Vysočina je 3,9 % a v mnohočetné exekuci 3,1 %). **Výrazně podprůměrný je pak i podíl dětí v bytové nouzi.** Zatímco průměr za ČR činí 1 %, průměr za ORP Jihlava je 0,6 % (za kraj Vysočina je to o něco méně – 0,5 %) (PAQ Research, nedatováno).

Z hlediska většiny indikátorů, které charakterizují výsledky vzdělávání, vykazuje Jihlavsko pozitivní hodnoty. V rámci indexu **vzdělanostního neúspěchu**, který shrnuje údaje o absencích, propadání a nedokončování základního vzdělání, **patří tento region mezi 40 % nejlepších ORP v ČR** – nachází se ve 2. nejnižším kvintilu obcí. Základní vzdělání zde nedokončí v průměru pouze 2,7 % dětí (což je zhruba poloviční podíl ve srovnání s daty za ČR 4,2 % a stejný podíl dětí jako v kraji Vysočina). **Počet zameškaných hodin na žáka (75,6) je zde o cca 13 % nižší**, než činí celorepublikový průměr (87,5). Celokrajový průměr činí 74,8 hodin. **Pouze 0,3 % žáků pak propadá už na 1. stupni.** To přitom zhruba odpovídá průměru za kraj Vysočina (0,4 %), v porovnání s ČR jde však o podprůměrnou hodnotu (0,7 %).

Pokud jde o indikátory týkající se kvality podmínek vzdělávání, **Jihlavsko vykazuje mírně nadprůměrný počet dětí ve třídě.** V průměru připadá na jednu třídu na 1. stupni ZŠ 20,4 dětí, což je více než činí průměr za kraj Vysočina (18,6 dětí) i celorepublikový průměr (19,5). Vyšší počet dětí ve třídě však nepochybně opět souvisí s vyšším podílem rodin s dětmi v tomto regionu, ve srovnání s dalšími okresy Vysočiny.

Podprůměrný podíl hodin je zde odučen nekvalifikovanými pedagogy (6,7 % v ORP Jihlava vs. 8,7 % v ČR). Je to však zároveň více, než činí průměr za kraj Vysočina (4,7 %). V porovnání s ČR (71,7 %) je zde **nadprůměrný podíl škol (83,7 %), které nezaměstnávají speciálního pedagoga nebo psychologa.** Přestože jde o relativně vysoký podíl, ve srovnání s průměrem za kraj Vysočina, kde tyto služby nemá přes 92 % škol, jde o podprůměrnou hodnotu. Z hlediska odkladů školní docházky dosahuje kraj Vysočina i ORP Jihlava průměrné hodnoty 20 %.

ORP Jihlava, stejně jako řada dalších ORP v kraji Vysočina, pak dosahují **vysoké hodnoty indexu úspěšnosti ve vzdělávání, kde patří mezi 20 % nejvýše se umístěných ORP.** Zhruba průměrný podíl dětí se zde hlásí na maturitní obory (75,6 % oproti 75,4 % v kraji Vysočina a 74,6 % v ČR). Výrazně nižší podíl dětí, než je obvyklé v ČR i v celém kraji Vysočina, pak odchází na víceletá gymnázia (5,7 % vs. 8,3 % ve Středočeském kraji a 9 % v ČR). Vzhledem k tomu, že **místní školy dosahují vynikajících výsledků z hlediska hodnocení dětí u jednotných přijímacích zkoušek**, se přitom zdá, že za nízkou mírou odchodů na víceletá gymnázia patrně může i nadprůměrná kvalita místních škol. Z tohoto

pohledu patří **Jihlavsko mezi 20 % nejlepších ORP v ČR** (PAQ Research, nedatováno). Jak ukazuje report ČSÚ (2022), určitou výzvou pro tento region může být udržet si nadané a talentované studenty a studentky i během vysokoškolského studia, tak, aby v regionu zůstali i po svém absolutoriu. Jak se totiž ukazuje, většina studujících, kteří odcházejí na VŠ, studují většinou mimo tento region.

3.6 Profil regionu ORP Poděbrady, Středočeský kraj

Poděbrady jsou součástí Středočeského kraje a náleží do okresu Nymburk. Vzhledem k tomu, že data ČSÚ (ČSÚ, 2022) jsou k dispozici za úroveň okresů, úvodní část této analýzy se týká okresu Nymburk, kam Poděbrady spadají.

Středočeský kraj je obecně možné označit za atraktivní region, který poskytuje dobré podmínky pro život. Přestože se oblasti, které zahrnuje, liší (zejména pak Okresy Praha-Západ a Praha-Východ jsou do určité míry specifické svým úzkým spojením s Prahou), jde o region vykazující řadu pozitivních trendů. Je zde patrný pozitivní přírůstek obyvatelstva, pozitivní migrační saldo, nižší průměrný věk (od roku 2011 je Středočeský kraj nejmladším krajem ČR (ČSÚ 2022:19)), vysoký podíl dětí a vysoké HDP. Index stáří se zde pohybuje dlouhodobě kolem hodnoty 100 (v roce 2021 byl 105) a celých 17,9 % obyvatel ve Středočeském kraji tvořily v roce 2021 děti (ČSÚ 2022: 20). Okres Nymburk se tomuto trendu nijak nevymyká. Index stáří (počet lidí nad 65 let vůči dětem do 15 let) je zde 107,8, což je jedna nejnižších hodnot za jednotlivé okresy ČR v roce 2021. Data ČSÚ týkající se bytové výstavby (ČSÚ 2022) přitom ukazují, že celý Středočeský kraj, včetně okresu Nymburk, je oblastí s velmi intenzivní bytovou výstavbou. Lze tedy předpokládat, že vysoké zastoupení dětí v populaci bude patrně pokračovat i v budoucnosti.

Ve středočeském kraji je nízký podíl nezaměstnaných lidí (2,98 %). Okres Nymburk, kam Poděbrady spadají, nicméně vykazuje v rámci okresů náležejících do Středočeského kraje vyšší podíl nezaměstnaných (4,1 %), podobně jako i další regiony, které jsou více vzdáleny od Prahy (např. Příbram, Kutná Hora, Rakovník a Kladno). Zde všude se podíl nezaměstnaných pohybuje kolem 4 %. Podíl dlouhodobě nezaměstnaných je zde však velice nízký a s výjimkou Kladna se pohybuje do 1 %. O atraktivitě regionu vypovídá i **nadprůměrný podíl cizinců**, kteří tvoří kolem 6 % jeho obyvatel (většinou jde o Slováky, Ukrajince, Rusy a Vietnamce). Všechny okresy Středočeského kraje pak v roce 2021 vykazovaly pozitivní migrační saldo. Přestože tedy Nymburk patří k odlehlejší částem Středočeského kraje, z hlediska základních sociodemografických charakteristik region trápí pouze mírně zvýšená nezaměstnanost.

Následující data se týkají již specificky ORP Poděbrady a vycházejí z dat publikovaných na webu PAQ Research (PAQ Research, nedatováno). **Z hlediska stavu vzdělanostní struktury patří Poděbradsko k průměrným regionům.** Zastoupení lidí s vysokoškolským vzděláním (15,5 % oproti 16,9 % v celém Středočeském kraji a 17,5 % v celé ČR) je zde sice mírně podprůměrné. Pokud se však zaměříme na podíl lidí bez středního vzdělání (tj. pouze ty, kteří dosáhli maximálně základního vzdělání), jejich podíl je o něco nižší (12,1 %), než činí průměr za ČR (13,2 %) i za Středočeský kraj (12,7 %).

Průměrných hodnot pak dosahuje Poděbradsko i z hlediska ohrožení problémem destabilizující chudoby. V rámci indexu PAQ Research, který shrnuje údaje o exekucích, bytové nouzi a sociálně

vyloučených lokalitách v rámci všech ORP v ČR (PAQ Research, nedatováno), se ORP Poděbrady umístily v rámci třetího, tedy středního kvintilu. Je zde podprůměrný podíl lidí v exekuci (4,8 % vs. 5 % ve Středočeském kraji a 6,3 % v ČR) a podprůměrný je zde také podíl lidí s mnohočetnými exekucemi (3,8 % vs. 4,2 % ve Středočeském kraji a 5 % v ČR). **Výrazně podprůměrný je pak i podíl dětí v bytové nouzi.** Zatímco průměr za ČR činí 1 %, průměr za ORP Poděbrady je 0,5 % (za Středočeský kraj je to přitom 0,8 %) (PAQ Research, nedatováno).

Z hlediska většiny indikátorů, které charakterizují výsledky vzdělávání, vykazuje Poděbradsko velmi pozitivní a často velmi nadprůměrné hodnoty. V rámci indexu **vzdělanostního neúspěchu patří tento region mezi 20 % nejlepších ORP v ČR** (PAQ Research, nedatováno). Základní vzdělání zde nedokončí v průměru pouze 2,8 % dětí (což je zhruba poloviční podíl ve srovnání s daty za ČR 4,2 %, i za Středočeský kraj 3,8 %). **Počet zameškaných hodin na žáka je zde dokonce o více než 40 % nižší,** než činí celorepublikový (87,5h) a celokrajový průměr (88,5 h). **Pouze 0,2 % žáků pak propadá už na 1. stupni** (průměr za Středočeský kraj přitom činí 0,6 % a za celou ČR pak 0,7 %).

Pokud jde o indikátory týkající se kvality podmínek vzdělávání, **Poděbradsko vykazuje mírně nadprůměrný počet dětí ve třídě.** V průměru připadá na jednu třídu na 1. stupni ZŠ 20,3 dětí, což je více než činí celorepublikový průměr (19,5). Tato hodnota však odpovídá průměru za Středočeský kraj a odráží specifické demografické složení tohoto regionu s vysokým podílem dětí v populaci.

Nadprůměrný podíl hodin je zde však odučen nekvalifikovanými pedagogy (10,1 % v ORP Poděbrady vs. 8,7 % v ČR). Je to však zároveň méně, než činí průměr za Středočeský kraj (16,1 %), který má kvůli velké nabídce práce patrně problém přilákat dostatečný počet kvalifikovaných vyučujících do škol. Tato skutečnost se pak odráží **i v nadprůměrném podílu škol, které nemají k dispozici speciálního pedagoga nebo psychologa.** Ve srovnání s Prahou, kde je podíl takových škol jen necelých 40 %, je takových škol v ORP Poděbrady 80 %, což je více než průměr za ČR (71,9 %) i za Středočeský kraj (71,7 %). S malou dostupností odborníků a odbornic v oblasti speciální pedagogiky a psychologie na školách pak může souviset i **relativně vysoký podíl odkladů školní docházky, který se v tomto regionu týká přibližně každého čtvrtého dítěte** (24,3 % vs. 18,7 % ve Středočeském kraji a 20,5 % v ČR).

Navzdory těmto nedostatkům si však Poděbrady vedou velmi dobře z hlediska ukazatelů úspěšnosti ve vzdělávání. Nadprůměrný podíl dětí se zde hlásí na maturitní obory (79 % oproti 71,7 % ve Středočeském kraji a 74,6 % v ČR). Poděbrady pak vynikají i v podílu dětí, které odcházejí na víceletá gymnázia (10,9 % vs. 6,5 % ve Středočeském kraji a 9 % v ČR), a **vynikajících výsledků dosahují místní školy také z hlediska hodnocení dětí u jednotných přijímacích zkoušek.** Z tohoto pohledu patří Poděbradsko dokonce mezi 40 % nejlepších ORP v ČR (PAQ Research, nedatováno).

3.7 Profil regionu ORP Kutná Hora, Středočeský kraj

Kutná Hora je součástí Středočeského kraje. V rámci kraje se okres Kutná Hora vymyká zejména starší věkovou strukturou. Má totiž ze všech okresů v tomto kraji nejstarší populaci – index stárí zde v roce 2021 dosahoval hodnoty 137,4 (na 100 dětí do 15 let věku zde tedy připadalo 137,4 lidí ve věku 65+) (ČSÚ, 2022). Průměr za Středočeský kraj, který je vůbec „nejmladším“ krajem ČR, byl přitom 105.

Podprůměrný je na Kutnohorsku také podíl dětí v populaci, který nedosahuje ani 16 % (průměr za Středočeský kraj byl přitom 17,9 %). Kutnohorsko dále patří mezi nejméně lidnaté okresy v rámci Středočeského kraje. Z dat, které se týkají výstavby bytů, se však ukazuje, že tyto charakteristiky se patrně budou v budoucnosti měnit. Kutná Hora, spolu s Kladnem, totiž patří mezi oblasti s vůbec největší výstavbou bytů v ČR (ČSÚ 2022). Lze tedy předpokládat, že se zde časem zvýší podíl dětské složky v populaci a že zároveň i zesílí hustota zalidnění. Co se týče základních ekonomických ukazatelů, podíl nezaměstnaných osob je v tomto kraji jen mírně nadprůměrný (3,2 %) ve srovnání s průměrem za Středočeský kraj 2,98 %. Dlouhodobá nezaměstnanost pak nedosahuje ani 0,9 % (ČSÚ 2022).

Z hlediska stavu vzdělanostní struktury patří ORP Kutná Hora v celostátním srovnání i ve srovnání se Středočeským krajem k lehce podprůměrným. Zastoupení lidí s vysokoškolským vzděláním (12,8 %) zde sice zaostává jak za průměrem ve Středočeském kraji (16,9 %), tak za průměrem ČR (17,5 %) (PAQ Research, nedatováno), může to však souviset i s celkově starší populací. Zastoupení lidí bez středního vzdělání (s maximálně základním vzděláním - 13,1 %) je zde však srovnatelné s průměrem za ČR (13,2 %) a jen mírně převyšuje průměr za Středočeský kraj (12,7 %).

Oproti Poděbradům však Kutnou Horu trápí vysoká míra destabilizující chudoby, která se pak propisuje i do vysoké míry vzdělanostní neúspěšnosti. V rámci indexu, který shrnuje údaje o exekucích, bytové nouzi a sociálně vyloučených lokalitách v rámci všech ORP v ČR (PAQ Research, nedatováno), se ORP Kutná Hora umístila mezi 40 % nejvíce ohroženými regiony a celková **úroveň indexu destabilizující chudoby je zde v porovnání s ostatními ORP v ČR vysoká.** Ve srovnání se Středočeským krajem je zde nadprůměrný podíl lidí v exekuci (5,9 % vs. 5 % ve Středočeském kraji a 6,3 % v ČR) a zhruba průměrný podíl lidí s mnohočetnými exekucemi (4,6 % vs. 4,2 % ve Středočeském kraji a 5 % v ČR). **V Kutné Hoře je nadprůměrný podíl dětí v bytové nouzi (1,5 %).** To je přitom dvojnásobný podíl ve srovnání se Středočeským krajem (0,8 %) a o třetinu vyšší podíl ve srovnání s průměrem za ČR (1 %) (PAQ Research, nedatováno).

Řada indikátorů poukazuje na závažné problémy vzdělávání v tomto regionu. V rámci indexu vzdělanostního neúspěchu patří tento region mezi 40 % nejhůře postižených ORP v ČR (PAQ Research, nedatováno). Základní vzdělání zde nedokončí nadprůměrných 5,2 % dětí (za Středočeský kraj je to přitom jen 3,8 %, za celou ČR pak 4,2 % dětí). Vysoce nadprůměrný je zde také **počet zameškaných hodin na žáka (105,6 h)** – to je pro srovnání o cca 20 % zameškaných hodin více, než je celorepublikový (87,5h) a celokrajský průměr (88,5 h). **Podíl dětí, které propadají již na 1. stupni ZŠ je pak mírně nadprůměrný (0,8 %) oproti Středočeskému kraji (0,6 %) a celé ČR (0,7 %).**

Pokud jde o indikátory týkající se kvality podmínek vzdělávání, **ORP Kutná Hora dosahuje zhruba průměrného počtu dětí ve třídě** (na jednu třídu na 1. stupni ZŠ zde připadá 19,4 dětí, což odpovídá průměru za ČR (19,5 dětí)). To je o zhruba 1 dítě méně, než je obvyklé ve Středočeském kraji (20,3 dětí). Podobně jako u Poděbrad pak tento údaj odráží demografické specifikum tohoto regionu, který patří v rámci Středočeského kraje k nejstarším.

Výhodou regionu je naopak podprůměrný podíl hodin odučených nekvalifikovanými vyučujícími. Ve srovnání s průměrem za Středočeský kraj je tento podíl o více než 54 % nižší (7,4 % vs. 16,8 %). Zdejší školy dále vykazují nadprůměrné hodnoty dostupnosti služeb speciálních pedagogů a psychologů. V ČR je škol bez těchto služeb 71,9 %, podobně jako v celém Středočeském kraji (71,7 %).

V ORP Kutná Hora to však bylo jen 63,2 % škol. Zdá se tedy, že **tento region nemá ve srovnání s Poděbrady problém přilákat do regionálního školství kvalifikované odborníky a odbornice. Mírně podprůměrný je zde pak i podíl odkladů školní docházky**, která se týká pouze 17,8 % dětí (vs. 18,7 % dětí ve Středočeském kraji a 20,5 % v ČR).

Vzhledem k údajům o neúspěšnosti ve vzdělání přitom není překvapující ani podprůměrné postavení regionu z hlediska ukazatelů studijní úspěšnosti. Na maturitní obory se v ORP Kutná Hora hlásí výrazně podprůměrný podíl dětí (64,6 % oproti 71,7 % ve Středočeském kraji a 74,6 % v ČR). Na víceletá gymnázia pak odchází na krajské poměry mírně nadprůměrný podíl dětí (6,8 % vs. 6,5 % ve Středočeském kraji, 9 % v ČR). Podle **výsledků, které dosahují děti z místních škol u jednotných přijímacích zkoušek**, však tento region patří mezi 20 % nejhorších ORP v ČR (PAQ Research, nedatováno).

3.8 Profil okresu Brno - venkov, Jihomoravský kraj

Okres Brno-venkov je součástí Jihomoravského kraje. Jde o kraj, který má poměrně vysokou porodnost. Až do epidemie Covid-19 zde byl posledních 20 let patrný dlouhodobý přirozený přírůstek obyvatel, daný právě vysokou porodností. Okres Brno-venkov přitom z hlediska přirozeného přírůstku vykazuje v kraji vůbec nejvyšší hodnoty. Brno-venkov má také nejvyšší podíl dětské složky ze všech okresů v kraji (18,5 % populace; průměr za Jihomoravský kraj je 16 %) a nejnižší podíl lidí 65+ (ČSÚ, 2022).

V Jihomoravském kraji žije většina obyvatelstva ve městech (přes 60 %), přičemž necelá třetina všech obyvatel v kraji žije v Brně. Na relativně vysokou kvalitu života v tomto kraji poukazují i hodnoty střední délky života, které patří mezi 5 nejvyšších v ČR. Tento region, obdobně jako další regiony s výraznou složkou mladé populace, vykazuje vysokou úroveň bytové výstavby. Jihomoravský kraj je v rámci ČR třetí z hlediska objemu bytové výstavby za Prahou a Středočeským krajem. Podíl nezaměstnaných byl v Jihomoravském kraji v roce 2021 4,02 %, podíl dlouhodobě nezaměstnaných pak dosáhl 1,63 % (ČSÚ, 2022).

Z hlediska stavu vzdělanostní struktury patří okres Brno-venkov k mírně nadprůměrným regionům vzhledem k ČR (PAQ Research, nedatováno). Je zde vyšší zastoupení lidí s vysokoškolským vzděláním (19,3 % oproti 17,5 % v celé ČR). Nejvyšší podíl lidí s VŠ vzděláním vykazují v rámci okresu ORP Kuřim a Šlapanice, které přímo přiléhají k okresu Brno-město (v těchto obcích dosahuje podíl osob s VŠ vzděláním kolem 24 %). Podíl lidí bez středního vzdělání (tj. těch, co dosáhli maximálně základního vzdělání) je v tomto okrese pak o něco nižší (12,2 %), než činí průměr za ČR (13,2 %) i za Jihomoravský kraj (12,6 %).

Okres Brno-venkov vykazuje nízké ohrožení destabilizující chudobou. Mezi jednotlivými ORP jsou však patrné výrazné rozdíly, a to nejen v rámci ukazatelů chudoby, ale také z hlediska funkčnosti vzdělávacího systému. Nejméně postiženými obcemi jsou Tišnov, Kuřim, Šlapanice a Židlochovice, které patří v rámci indexu destabilizující chudoby mezi 20 % nejméně postižených obcí v ČR (hodnota indexu zde dosahuje velmi nízkých hodnot). O něco hůře jsou na tom Rosice a Pohořelice, které dosahují v tomto indexu „nízkých hodnot“ (patří tedy mezi 40 % nejméně postižených regionů). Nejhůře jsou na tom v tomto ohledu Ivančice, které se z hlediska hodnoty indexu nacházejí ve třetím kvintilu, který odpovídá

střednímu ohrožení destabilizující chudobou. Celkově je v okrese Brno-venkov patrný vysoce podprůměrný podíl lidí v exekuci (3,2 % oproti 5 % v Jihomoravském kraji a 6,3 % v ČR) i lidí s mnohočetnými v exekucemi (2,6 %, oproti 4,1 % v Jihomoravském kraji a 5 % v ČR). **Výrazně podprůměrný je zde také podíl dětí v bytové nouzi.** Zatímco průměr za ČR činí 1 %, průměr za okres Brno-venkov je 0,3 % (v Jihomoravském kraji to je 0,9 %) (PAQ Research, nedatováno).

Z hlediska většiny indikátorů, které charakterizují výsledky vzdělávání, vykazuje okres Brno-venkov pozitivní hodnoty. I v tomto případě však existují výrazné rozdíly mezi jednotlivými obcemi. V rámci indexu **vzdělanostního neúspěchu**, který shrnuje údaje o absencích, propadání a nedokončování základního vzdělání, **patří většina ORP v tomto regionu mezi 20 % nejmeně postižených** (Šlapanice, Rosice, Tišnov – velmi nízká hodnota indexu), **případně 40 % nejmeně postižených ORP v ČR** (Ivančice, Židlochovice – nízká hodnota indexu) (PAQ Research, nedatováno). O něco hůře si pak stojí obce Židlochovice a Ivančice, které dosahují střední hodnoty indikátoru (nachází se tedy ve 3. kvintilu v rámci všech ORP). Obzvláště problematickou obcí se však z tohoto hlediska ukazují být **Pohořelice, které se regionu Brno-venkov zcela vymykají.** Hodnota indexu vzdělanostního neúspěchu zde dosahuje velmi vysokých hodnot, což znamená, že tato obec patří mezi 20 % nejvíce postižených ORP v ČR.

Základní vzdělání nedokončí v okrese Brno-venkov v průměru pouze 2,1 % dětí (což je zhruba poloviční podíl ve srovnání s daty za ČR - 4,2 %, a méně, než je průměr za Jihomoravský kraj - 2,5 %). **V Pohořelicích to však bylo 4,9 % dětí. Počet zameškaných hodin na žáka je v okrese Brno-venkov nepatrně vyšší, než činí celorepublikový průměr** (88,1h vs. 87,5h) i průměr za Jihomoravský kraj (86,6 h). Největší počet zameškaných hodin v rámci okresu však opět najdeme v ORP Pohořelice, a dále také v Židlochovicích, které vykazují kolem 104 zameškaných hodin na žáka. **Pouze 0,4 % žáků pak v tomto okrese propadá už na 1. stupni, což odpovídá průměru v Jihomoravském kraji (0,5 %).** Opět se zde však vyjímají výše zmíněné obce – Ivančice a Pohořelice, které vykazují nadprůměrný podíl dětí, které opakují ročník na 1. stupni ZŠ (mezi 0,8-0,9 %; to je více, než je průměr za ČR - 0,7 %, i průměr za Jihomoravský kraj - 0,5 %).

Pokud jde o indikátory týkající se kvality podmínek vzdělávání, **v okrese Brno-venkov je ve všech obcích patrný podprůměrný počet dětí ve třídě.** V průměru připadá na jednu třídu na 1. stupni ZŠ 18,6 dětí, což je méně, než je průměr za Jihomoravský kraj (19 dětí) i celorepublikový průměr (19,5).

Okres Brno-venkov nemá zpravidla problém s tím, že by na školách učili nekvalifikovaní vyučující. Podíl hodin odučených nekvalifikovanými pedagogy je zde vůči ČR podprůměrný (6,1 %). V rámci Jihomoravského kraje však jde o nadprůměrnou hodnotu. V tomto ohledu se pak **vymykají zejména Židlochovice,** které vykazují vysoce nadprůměrný podíl hodin odučených nekvalifikovanými vyučujícími (13,6 %).

V porovnání s ČR (71,7 %) je **v okrese Brno-venkov podprůměrný podíl škol, které nezaměstnávají speciálního pedagoga nebo psychologa (53 %).** Podprůměrný je tento podíl také ve srovnání s hodnotami za Jihomoravský kraj jako celek, kde tyto služby neposkytuje přes 60 % škol. Nejméně dostupné jsou tyto služby na školách v obcích Rosice (bez těchto odborníků je zde 72,7 % škol) a Kuřim (66,7 %).

Většina obcí v okrese Brno-venkov patří mezi **ty, které dosahují průměrných nebo mírně nadprůměrných hodnot studijní úspěšnosti. Výjimkou jsou v tomto ohledu opět zejména Pohořelice. V okrese Brno-venkov se hlásí podprůměrný podíl dětí na maturitní obory (72 %)**, což je méně než v Jihomoravském kraji (76,9 %) i než průměr za ČR (74,6 %). Průměr okresu Brno-venkov snižují opět zejména Pohořelice (61,5 %) a Ivančice (67,7 %) a překvapivě i Šlapanice (70 %), kde se na maturitní obory hlásí výrazně méně dětí. Naopak, v ORP Tišnov se na maturitní obory hlásí téměř 81 % dětí.

Podíl dětí, které odcházejí na víceletá gymnázia, zhruba odpovídá průměru za ČR (v okrese Brno-venkov je to kolem 9 % dětí, což odpovídá průměru za ČR, jde ale o podprůměrnou hodnotu v rámci Jihomoravského kraje (10,1 %). I v tomto ohledu se přitom výrazně vymykají ORP Pohořelice, kde na víceletá gymnázia odchází jen kolem 2,5 % dětí.

Děti ze škol v okrese Brno-venkov **dosahují vynikajících výsledků z hlediska hodnocení výkonu u jednotných přijímacích zkoušek**. Většina obcí v tomto regionu dosahuje v tomto indexu vysoké nebo velmi vysoké hodnoty (patří tedy mezi 20 %, případně 40 % škol nejlepších obcí). Výjimkou jsou přitom opět zejména obce Pohořelice (nízká hodnota indexu) a částečně také Ivančice (střední hodnota indexu; PAQ Research, nedatováno).

3.9 Profil regionu ORP Šumperk, Olomoucký kraj

Šumperk je druhým nejlidnatějším okresem Olomouckého kraje. Je oblastí, kterou trápí **nadprůměrná nezaměstnanost**. Podle dat z roku 2018 zde dosahovala nezaměstnanost hodnoty 3,9 %, což bylo více než průměr za ČR (3 %) i za Olomoucký kraj (3,3 %). Šumperk **není příliš atraktivním regionem pro mladé lidi**. Charakterizuje jej negativní migrační saldo a relativně vysoký podíl ekonomicky neaktivní populace (ve věku 0-14 a 65+ na 100 osob ve věku 15-64 let) na pracovní síle. Tento podíl dosahuje hodnoty 60,8, což je nejvíce z Olomouckého kraje, kde tento indikátor dosahuje hodnoty 59,4. Velmi nízký je zde také podíl cizinců (cca 1,5 %) (ČSÚ 2022).

Šumperk patří k regionům s **podprůměrným vzdělanostním kapitálem**. Je zde patrný podprůměrný podíl lidí s vysokoškolským vzděláním (12,4 %, což je méně než průměr za Olomoucký kraj, kde tento indikátor dosahuje hodnoty 15,8 %, a také méně, než je celorepublikový průměr 17,6 %) (PAQ Research, nedatováno). Je zde také mírně nadprůměrný podíl lidí, kteří dosáhli maximálně základního vzdělání (včetně těch s neukončeným základním vzděláním), který zde dosahuje hodnoty 15,2 % (pro srovnání, v Olomouckém kraji to bylo 13,5 %, což je jen o 2 desetiny více, než činí průměr za celou ČR – 13,2 %).

Velké negativní dopady na výsledky vzdělávání má zejména **vysoká míra destabilizující chudoby v tomto regionu**. Šumperk se umístil v rámci druhého nejvyššího kvintilu a na pětistupňové škále odpovídá hodnotě „vysoká míra destabilizující chudoby“ (PAQ Research, nedatováno). Šumperk trápí zejména **nadprůměrný podíl lidí v exekuci** (včetně dětí), který dosahuje hodnoty 6,6 % (pro srovnání, hodnota za celý Olomoucký kraj dosahovala v roce 2021 5,7 % a za celou ČR pak 6,3 %) a **nadprůměrný podíl lidí v mnohočetných exekucích** (5,3 %, což je více než činí průměr za Olomoucký kraj – 4,6 %, i za ČR jako celek – 5 %). Velmi znepokojujícím údajem je také **nadprůměrný podíl dětí ohrožených bytovou nouzí** – 1,3 % v Šumperku vs. 1 % za celou ČR (PAQ Research, nedatováno).

Tyto negativní podmínky se pak promítají do **vysokého indexu vzdělanostního neúspěchu** v tomto regionu. Index neúspěšnosti počítá opět PAQ Research, a to na základě údajů o absencích, propadání a nedokončování základního vzdělání. I v tomto případě spadá Šumperk do druhého nejvyššího kvintilu, kterému odpovídá hodnota „vysokého indexu vzdělanostního neúspěchu“. Základní vzdělání zde nedokončí v průměru 5,7 % žáků, což je výrazně více než průměr za Olomoucký kraj (3,9 %) i za celou ČR (4,2 %). Nadprůměrný je zde také **počet zameškaných hodin na žáka** (92,3h vs. 86,8h za Olomoucký kraj a 87,5h za ČR jako celek). **Nadprůměrný podíl žáků zde také opakuje ročník již na 1. stupni ZŠ** (1,1 % vs. 0,9 % v Olomouckém kraji a 0,7 % v celé ČR) (PAQ Research, nedatováno).

Podle **Indexu kvality výuky** (PAQ Research; nedatováno) se nicméně ukazuje, že **Šumpersko nepatří k znevýhodněným regionům**. V tomto indexu dosahuje Šumperk průměrné hodnoty. Pokud se zaměříme na jednotlivé charakteristiky kvality výuky, pozitivem je, že zejména na 1. stupních ZŠ jsou třídy o něco menší (17,6 dětí) než činí průměr za Olomoucký kraj (18,5 dětí) nebo za ČR (19,5 dětí). Také počet nekvalifikovaných pedagogů je zde podprůměrný vzhledem k ČR (6 % vs. 8,7 %). Je zde však vyšší podíl dětí umístěných ve speciálních třídách (5,1 %, vs. 3,2 % v Olomouckém kraji a 2,8 % v celé ČR). V Šumperku pak odchází na víceletá gymnázia výrazně podprůměrný podíl studentů a studentek – pouze 5,2 % ve srovnání s 10,7 % v Olomouckém kraji a 9 % v celé ČR (PAQ Research, nedatováno). Na jednu stranu lze tento fenomén hodnotit pozitivně z hlediska koedukace dětí s různým nadáním a talentem. V kontextu vysoké vzdělanostní neúspěšnosti v tomto regionu však tento nízký podíl vypovídá také o podprůměrných vzdělanostních aspiracích dětí v této oblasti.

3.10 Profil regionu ORP Jeseník, Olomoucký kraj

Stejně jako Šumperk je také Jeseník součástí Olomouckého kraje. Je nejméně lidnatým a nejhřídčeji osídleným okresem v tomto kraji (ČSÚ 2022). Podle ČSÚ jde o okres se 6. nejnížší hustotou zalidnění mezi všemi okresy České republiky. Je zároveň okresem, kde došlo v roce 2021 kvůbec nejvyššímu snížení počtu obyvatelstva v ČR, a to souběhem přirozeného pohybu i negativního migračního salda (ČSÚ 2022: 11). Podíl nezaměstnaných osob zde dosahoval v roce 2021 4,76 %, což je vůbec nejvyšší hodnota z celého Olomouckého kraje (průměr Olomouckého kraje byl 3,35 %) (ČSÚ 2022). Malá atraktivita regionu pro mladé lidi a lidi v produktivním věku se odráží i v nízké úrovni porodnosti, která je zde nejnížší z celého Olomouckého kraje. Jeseník proto vykazuje v rámci Olomouckého kraje nejvyšší index stárání – na 100 dětí do 15 let věku zde připadá 165,5 lidí starších 65 let (ČSÚ 2022: 21). Stárnutí obyvatel v tomto regionu je přitom dlouhodobým trendem.

Jeseník patří, obdobně jako Šumperk, k regionům s **podprůměrným vzdělanostním kapitálem** (PAQ Research, nedatováno). Je zde patrný podprůměrný podíl lidí s vysokoškolským vzděláním, který dosahuje hodnoty 10,7 %. To je o 5,1procentního bodu (p.b.) méně, než je průměr za Olomoucký kraj, a o celých 6,9 p.b. méně, než činí celorepublikový průměr. Zastoupení vysokoškoláků v Jeseníku je tedy o cca 40 % nižší, než je průměr pro celou ČR. Dále je zde také nadprůměrný podíl lidí bez středního vzdělání (tedy těch, co dosáhli nejvýše základního vzdělání, případně základní vzdělání nedokončili). V rámci Olomouckého kraje je v tomto regionu jejich podíl vůbec nejvyšší - 16,5 % (průměr pro Olomoucký kraj je 13,5 % a za celou ČR pak 13,2 %). Tato vysoká hodnota přitom souvisí mj. také

s věkovou strukturou tohoto regionu, který má v rámci Olomouckého kraje vůbec nejstarší populaci, která obvykle dosahuje v průměru nižšího vzdělání než generace mladší.

Jeseník je v mnoha ohledech ještě více znevýhodněným regionem než Šumperk. Ve větší míře je postižen problémem destabilizující chudoby a také školním neúspěchem. V rámci indexu PAQ Research se Jeseník umístil v rámci nejvyššího kvintilu a na pětistupňové škále odpovídá hodnotě „**velmi vysoká míra destabilizující chudoby**“. Patří tedy mezi 20 % ORP v ČR, které jsou tímto problémem ohroženy nejvíce. Ve srovnání se Šumperkem je zde ještě vyšší **podíl lidí v exekuci** (včetně dětí) – 8,6 % (pro srovnání, v Šumperku je to 6,6 %, v Olomouckém kraji 5,7 % a průměr za celou ČR činí 6,3 %). Ještě větším problémem, než v Šumperku jsou zde také **mnohočetné exekuce**, které zde trápí 6,7 % lidí, což je vůbec nejvyšší hodnota v rámci Olomouckého kraje (v Šumperku to je 5,3 %, v Olomouckém kraji 4,6 % a v ČR pak 5 %). Nadprůměrný, a to jak vůči ČR, tak vůči Olomouckému kraji, je zde také **podíl dětí ohrožených bytovou nouzí** – oproti Šumperku, kde je takto ohroženo 1,3 % dětí, je podíl ohrožených dětí v Jeseníku téměř dvojnásobný a týká se 2,2 % dětí (za celou ČR je to přitom pouze 1 % dětí) (PAQ Research, nedatováno).

S výrazným socioekonomickým znevýhodněním tohoto regionu souvisí i výsledky vzdělávání. PAQ Research řadí Jeseník mezi regiony **s velmi vysokým indexem vzdělanostního neúspěchu**, což znamená, že na základě údajů o absencích, propadání a nedokončování základního vzdělání patří tento region mezi 20 % nejhůře postižených ORP v ČR (PAQ Research, nedatováno). Základní vzdělání zde nedokončí v průměru 6,1 % dětí (což je o 0,4 % více než v Šumperku a výrazně více než činí průměr za Olomoucký kraj - 3,9 %, i za celou ČR - 4,2 %). **Počet zameškaných hodin na žáka** zde dosahuje nadprůměrných 98,4 hodin, což je o cca 6 hodin více než v Šumperku a o cca 11 hodin více než je průměr za Olomoucký kraj a celou ČR. **Nadprůměrný podíl žáků zde také opakuje ročník již na 1. stupni ZŠ** (1,3 % vs. 0,9 % v Olomouckém kraji a 0,7 % v celé ČR). I v tomto případě dosahuje Jeseník o něco horšího skóre než Šumperk.

Pro vyčíslení **Indexu kvality výuky** pro Jeseník bohužel nejsou dostupná data. Lepší přehled o podmínkách vzdělávání nicméně umožňují i další indikátory, které jsou dostupné na webu PAQ Research (PAQ Research, nedatováno). Ty ukazují, že ve srovnání s ORP Šumperk je vzdělanostní zázemí Jeseníku méně vhodné než v případě Šumperku. V Jeseníku jsou výhodou relativně menší třídy, což patrně souvisí i s nízkou porodností v tomto regionu. Na prvním stupni ZŠ je v Jeseníku v průměru kolem 17,3 dětí (podobně jako v Šumperku, kde je to 17,6 dětí). Oproti Šumperku je zde ale **nadprůměrný podíl hodin odučených nekvalifikovanými pedagogy** - 9,7 %, což je více, než je průměr za Olomoucký kraj (4,2 %) i za ČR jako celek (8,7 %). Zdá se přitom, že školy v této oblasti mají obecně problém nalákat kvalifikovanou pracovní sílu. Dokládá to i indikátor, který sleduje podíl škol, které nemají speciálního pedagoga či psychologa. Podíl takových škol v Jeseníku je celých 85 %, což je o cca 12 p.b. více než je průměr za Olomoucký kraj a o více než 13 p.b. více, než je průměr pro ČR. V kontextu těchto zjištění je pak pozoruhodná i skutečnost, že v Jeseníku jsou velmi rozšířené odklady školní docházky. **V průměru zde dostává odklad nástupu do školy téměř každé 3. dítě.** V ČR je to přitom průměrně každé 5. dítě a v Olomouckém kraji je to o něco více než čtvrtina všech dětí. Je tedy otázkou, do jaké míry jsou tyto rozšířené odklady motivovány mj. i nedostupností odborníků na školách.

Přestože je v Jeseníku ve srovnání s Olomouckým krajem i ČR **nadprůměrný podíl dětí umístěn ve speciálních školách** (4,2 %), je to méně než v Šumperku, kde je ve speciálních třídách umístěno (5,1 % dětí; průměr za Olomoucký kraj je přitom 3,2 % a za celou ČR 2,8 %). Ve srovnání se Šumperkem je zde patrný **vyšší podíl dětí odcházejících na víceletá gymnázia** (7,5 % vs. 5,2 % v Šumperku, 10,7 % v Olomouckém kraji a 9 % v celé ČR). Podíl žáků a žákyň hlásících se na maturitní obory (68,9 %) je zde však podprůměrný, a to jak vůči Olomouckému kraji (76 %), tak vůči ČR (74,6 %) i ve srovnání se Šumperkem (72,6 %). Vyšší míra odchodů na víceletá gymnázia než v sousedním Šumperku, který však vykazuje v řadě ohledu vhodnější vzdělávací zázemí, tak může být motivována mj. i nespokojeností rodičů s kvalitou základních škol.

3.11 Profil Ústeckého kraje

Ústecký kraj je tvořen 7 okresy: Děčín, Chomutov, Louny, Litoměřice, Teplice, Ústí nad Labem a Most. Je 5. nejlidnatějším krajem ČR, v němž přes 80 % obyvatel žije ve městech. V poslední dekádě je v kraji patrný úbytek obyvatelstva, a to většinou v důsledku přirozeného úbytku. K největšímu úbytku obyvatelstva dochází v okresech Most a Děčín. Nejpomaleji naopak ubývá obyvatel v Litoměřicích, a to zejména díky pozitivnímu migračním saldu. V Litoměřicích je také patrný nejvyšší podíl dětské složky do 15 let ze všech okresů (ČSÚ 2022). Přestože je v některých oblastech Ústeckého kraje patrné negativní migrační saldo, celkově v kraji podíl migrantů roste. Mezi migrujícími osobami v minulých letech převažovali lidé z Ukrajiny a Vietnamu (tamtéž).

Stárnutí obyvatelstva popisuje tzv. index stárnutí, který vztahuje počet seniorů nad 65 let na 100 dětí do 15 let. V roce 2021 dosahoval tento indikátor za Ústecký kraj hodnoty 128,4 (ČSÚ 2022). „Nejvyššího indexu staří bylo v roce 2021 v rámci Ústeckého kraje dosaženo v okrese Děčín, kde jeho hodnota dosáhla 161,3, nejnižší byl zjištěn v okrese Chomutov a Litoměřice (143,0 resp. 144,2). Za období 2012 až 2021 nejvíce hodnota indexu stárnutí vzrostla v okrese Děčín, a to o 40,1, nejméně se zvýšila v okrese Litoměřice (o 21,2).“ (ČSÚ, 2022, p. 25). Z hlediska bytové výstavby je Ústecký region místem, kde se staví vůbec nejméně z celé ČR (ČSÚ, 2022).

Míra vzdělanosti pracovní síly i míra zaměstnanosti zde dlouhodobě zůstávají pod celorepublikovým průměrem, a to i přes to, že je v kraji patrný trend zvyšování vzdělanostní úrovně (ČSÚ 2022). VŠ vzdělání zde přitom v roce 2021 mělo jen kolem 10,4 % obyvatel, což je o 7,2 p.b. nižší hodnota, než je průměr za ČR (17,2 %) (PAQ Research, nedatováno) 1. Nejméně lidí s VŠ vzděláním (kolem 9 %) pak mají okresy Děčín, Chomutov a Most). Bez středního vzdělání je v Ústeckém kraji kolem 17,8 % obyvatel, v okresech Most, Chomutov a Děčín je to však téměř pětina obyvatel (tamtéž). Ústecko má také problém s vysokou nezaměstnaností lidí bez vzdělání. Zatímco za ČR je mezi registrovanými na úřadech práce jen kolem 3 % osob bez vzdělání, v Ústeckém kraji je to (podobně jako v Karlovarském kraji) kolem 13 % (ČSÚ, 2022).

Obecná míra zaměstnanosti je v kraji podprůměrná oproti ČR a hodnota 56 % (která je o 2,1 p.b. nižší, než je průměr za ČR) řadí Ústecký kraj mezi kraje s vůbec nejnižší mírou tohoto indikátoru v rámci ČR. Naopak, obecná míra nezaměstnanosti (tj. podíl nezaměstnaných lidí na pracovní síle) dosáhl hodnoty 3,7 %, což je o 0,9 p.b. vyšší hodnota než průměr za ČR. Jde přitom o region s 3. nejvyšší nezaměstnaností v ČR (po Karlovarském a Moravskoslezském kraji). Míra dlouhodobé nezaměstnanosti je zde druhá

nejvyšší v ČR. Podíl lidí nezaměstnaných déle než 1 rok vůči populaci 15-64 let byl v roce 2021 2,10 %, vyšší (2,33 %) byla tato hodnota už pouze v Moravskoslezském kraji. Průměr za ČR přitom činil 1,29 %. Mezi jednotlivými okresy jsou však patrné významné rozdíly. Nejvyšší nezaměstnanost vykazuje dlouhodobě okres Most (přes 6,2 %), nejnižší naopak okres Litoměřice (3,4 %) a Teplice.

Z hlediska ohrožení destabilizující chudobou patří Ústecký kraj mezi vůbec nejohroženější kraje v ČR. 13 z 16 ORP v kraji vykazovalo velmi vysoký index ohrožení destabilizující chudobou, 3 ORP pak vykazovaly „pouze“ vysoký index (PAQ Research). Znamená to tedy, že zdejší obce se z hlediska tohoto indikátoru umístily ve velké většině mezi 20 % nejvíce postižených obcí v ČR. Ústecký kraj totiž trápí **vysoká míra zatížení obyvatelstva exekucemi.** Zatímco v ČR je exekucemi zatíženo v průměru kolem 6 % obyvatel, v Ústeckém kraji je to dvakrát tolik. Vůbec nejhorší situace je přitom v okresech Most (15,6 %) a Ústí nad Labem (13,7 %). Nižší míru exekucí, byť ve srovnání s ČR stále nadprůměrnou, vykazují okresy Louny, a zejména pak Litoměřice (9,8 a 7,2 % respektive). Podobná situace je zde také, pokud jde o mnohočetné exekuce, které se v tomto kraji vyskytují rovněž vysoce nadprůměrně často ve srovnání daty za celou ČR. Zatímco v ČR je mnohočetnými exekucemi zatíženo kolem 5 % osob, v Ústeckém kraji je to téměř dvojnásobný podíl (9,7 %). I tuto statistiku pak vedou okresy Most a Ústí nad Labem s hodnotami mezi 12-13 %. S těmito špatnými podmínkami pak souvisí i jeden z nejvyšších průměrných podílů dětí v bytové nouzi mezi všemi kraji. Zatímco průměr za kraje ČR je 1 %, v Ústeckém kraji nabývá tento indikátor opět téměř dvojnásobné hodnoty (1,9 %). Okresy, které vykazují nejvyšší hodnotu tohoto ukazatele, jsou opět Ústí nad Labem (2,7 %) a Most (2,5 %) (PAQ Research).

Ústecký kraj vykazuje znepokojující hodnoty indikátorů také v oblasti výsledků vzdělávání. V rámci indexu **vzdělanostního neúspěchu**, který shrnuje údaje o absencích, propadání a nedokončování základního vzdělání, patřilo 11 ze 16 ORP v kraji mezi 20 % ORP s nejhoršími výsledky v ČR, 4 ORP pak dosahovaly hodnoty náležející do 2. nejhoršího kvantilu. Pouze ORP Lovosice dosáhly hodnotou tohoto indikátoru na 3., tedy prostřední kvantil odpovídající hodnotě středního ohrožení vzdělávacím neúspěchem. Kraj vykazuje velmi nadprůměrný počet zameškaných hodin na žáka (100,6 oproti průměrným 87,5 hodin na žáka v ČR). S výjimkou okresů Děčín a Litoměřice vykazovaly všechny okresy v Ústeckém kraji více než 100 zameškaných hodin na žáka ročně (PAQ Research).

V Ústeckém kraji je patrný více než dvojnásobný podíl dětí, které nedokončují základní vzdělání, který je ve srovnání za průměr ČR (4,2 %) více než dvojnásobný (9,7 %). S výjimkou okresu Litoměřice dosáhl tento podíl ve všech ostatních okresech náležejících do Ústeckého kraje, hodnot přes 10 %. Vůbec nejvíce postiženým ORP v rámci Ústeckého kraje pak v tomto ohledu byla ORP Bílina, kde základní školu nedokončí téměř čtvrtina všech dětí (23,4 %). S odstupem pak následují Rumburk (15,9 %), Žatec (13,4 %) a Chomutov (12,3 %). Co se týče propadání na 1. stupni ZŠ, i v tomto indikátoru dosahuje Ústecký kraj nejhorších výsledků v rámci ČR – zatímco v ČR opakuje ročník na 1. stupni kolem 0,7 % všech dětí, v Ústeckém kraji je to 1,6 %. Nejhuře postiženými okresy byly v tomto ohledu Ústí nad Labem a Děčín (v obou těchto okresech propadá na prvním stupni 2,1 % dětí). Nejlépe jsou na tom naopak Litoměřice (0,8 %). Nejhorších výsledků za jednotlivá ORP pak dosahuje opět Rumburk (2,8 %), Žatec a Bílina (obě 2,3 %) (PAQ Research).

Pokud jde o indikátory týkající se **kvality podmínek vzdělávání**, Ústecký kraj vykazuje zhruba průměrný počet dětí připadajících na třídu na 1. stupni (19,6) a mezi jednotlivými okresy v tomto nejsou

patrné výrazné rozdíly. Podíl hodin odučených nekvalifikovanými pedagogy se pohyboval mírně nad průměrem ČR (11,7 % za Ústecký kraj vs. 8,7 % za ČR) (PAQ Research). Detailní mapa za jednotlivá ORP pak ukazuje, že se tento problém týká zejména ORP Rumburk, kde tento indikátor dosahuje hodnoty 27,1 %, a ORP Litvínov (16,1 %) a Bílina (18,3 %). Přestože tento kraj vykazuje řadu problematických charakteristik a školy musí čelit mnohým výzvám, není běžné, že by zaměstnávaly odborníky v oblasti psychologie či speciální pedagogiky. Bez těchto služeb je téměř 83 % škol v kraji. Ze všech okresů v Ústeckém kraji je pak nejmenší dostupnost těchto služeb v Teplicích (97,4 % škol v okrese je bez těchto služeb). Ani jednoho takového specialistu pak nezaměstnávají školy v ORP Žatec, Bílina, Podbořany, Teplice a Lovosice.

Ukazatele studijní úspěšnosti dosahují v Ústeckém kraji podprůměrných hodnot ve srovnání s průměrem za ČR. Na maturitní obory se v kraji hlásí o cca 10 p.b. méně, než je průměr za ČR (tj. téměř 75 %). Z hlediska okresů se hodnoty tohoto indikátoru pohybují mezi 61 % v Mostě a 62 % v Děčíně na straně jedné a 67,1 % v Teplicích a 68,9 % v Ústí nad Labem na straně druhé. Z hlediska jednotlivých ORP vůbec nejnižší podíl žáků hlásících se na maturitní obory vykazuje Rumburk (52,3 %) a Bílina (52,8 %). To je přitom o cca 22 p.b. méně, než je průměr za ČR a o cca 12 p.b. méně než je průměr za Ústecký kraj.

Podprůměrné jsou také výsledky dětí u přijímaček na střední školy a víceletá gymnázia. Ty, které se umístili v horní pětině, tvořily pouze 13,8 % žáků a žákyň (v porovnání s 24,1 % za ČR). Mezi jednotlivými okresy v Ústeckém kraji přitom nejsou patrné výraznější rozdíly. Co se týče výsledků za jednotlivá ORP, nejhorších výsledků dosáhly děti ze škol v ORP Bílina (pouze 1,6 % dětí se svými výsledky umístilo v rámci nejlepší pětiny), naopak nejlepší výsledky vykazuje ORP Varnsdorf, kde se 21,9 % dětí umístilo v přijímačkách mezi prvním kvantilem. Ústecký kraj také vykazuje nižší odchody žáků a žákyň na víceletá gymnázia. Zatímco v ČR odchází na víceletá gymnázia ze základních škol 9 % dětí, průměr za Ústecký kraj je 6,3 %. Z hlediska okresů je patrný nejvyšší podíl těchto dětí v Děčíně a Lounech (oba 8,8 %). Vůbec nejnižší podíl dětí odcházejících na víceletá gymnázia je patrný v ORP Litoměřice (2,2 %) a Chomutov (2,9 %). Rekordní podíl dětí naopak odchází na víceletá gymnázia ve Varnsdorfu (19,2 %).

Lze tedy shrnout, že Ústecký kraj čelí řadě výzev. Jde o region, který je v řadě ohledů znevýhodněný – je zde patrná nízká vzdělanostní úroveň obyvatelstva a vysoké ohrožení destabilizující chudobou, včetně dlouhodobé nezaměstnanosti a exekucí. To se pak negativně odráží ve vzdělanostních výsledcích dětí i vysoké míře vzdělanostního neúspěchu v tomto regionu, který pak přispívá k další sociální reprodukci chudoby v určitých oblastech a rodinách.

3.12 Profil Karlovarského kraje

Karlovarský kraj je tvořen třemi okresy: Karlovy Vary, Cheb a Sokolov. Je to druhý nejmenší z krajů ČR a žije v něm nejméně obyvatel. Vysoký podíl obyvatel v tomto kraji žije ve městech (přes 81 %) (ČSÚ, 2021). Tak jako v řadě jiných regionů, i v tomto kraji klesá počet obyvatel, a to zejména kvůli přirozenému úbytku, který byl v roce 2021 rekordně vysoký. Mezi lety 2020 a 2021 zde poklesl počet obyvatel o 3,4 % (mimo jiné i kvůli vysokému počtu lidí, kteří zemřeli v souvislosti s infekcí covid-19) (tamtéž). V porovnání s rokem 2019 zde v roce 2021 zemřelo zhruba o třetinu více lidí (tamtéž).

V Karlovarském kraji žije relativně vysoký podíl cizinců – tvoří 7,5 % obyvatel kraje. Přes 30 % z nich jsou Vietnamci, kteří se koncentrují zejména v Chebu, dále jsou zde čteně zastoupeni také Ukrajinci, Rusové, Slováci a Němci. Ani pozitivní migrační saldo, které tento kraj zaznamenal v letech 2020 a 2021, nicméně nebylo dostatečně velké na to, aby bylo schopno kompenzovat tak výrazný úbytek obyvatelstva (tamtéž).

Tzv. index stárnutí vztahuje počet seniorů nad 65 let na 100 dětí do 14 let. V roce 2021 dosahoval tento indikátor za Karlovarský kraj hodnoty 141,8, což je o 14 více než za ČR (128,1) (ČSÚ 2022). Vůbec nejvyšší hodnoty tohoto indexu v kraji dosáhl v roce 2021 okres Karlovy Vary (153,6). „Nejmladším“ okresem v Karlovarském kraji je naopak Sokolov, který vykazuje nejvyšší podíl dětí do 14 let a zároveň i nejnižší podíl seniorů 65+ (tamtéž).

Pokud jde o ekonomickou aktivitu, míra zaměstnanosti byla v Karlovarském kraji v roce 2021 55,3 %, což bylo o 2,7 p.b. méně, než je průměr za ČR (ČSÚ 2022). Podíl nezaměstnaných osob ve věku 15-64 zde naopak dosahoval nadprůměrné hodnoty oproti ČR (4,18 % vs. 3,49 %). Šlo zároveň o jednu z nejvyšších hodnot mezi kraji v ČR. Mezi jednotlivými okresy jsou však patrné rozdíly – nejnižší podíl nezaměstnaných je v Chebu (3,25 %), nejvíce naopak v Sokolově (4,91 %). V okrese Karlovy Vary byl podíl nezaměstnaných 4,38 % (tamtéž). Podíl dlouhodobě nezaměstnaných se v rámci kraje pohyboval na hodnotě 1,72 % (za ČR to bylo 1,29 %), nejvyšší podíl byl patrný opět v okrese Sokolov (2,07 %), nejmenší naopak v okrese Cheb (1,08 %).

Karlovarský kraj je dlouhodobě krajem s nejnižším průměrným příjmem v ČR. Jeho hodnota odpovídala v roce 2021 33 180,- Kč, což bylo o více než 4 723 Kč méně, než byl celorepublikový průměr. Medián mzdy byl v roce 2021 na úrovni 89,8 % průměrné hrubé měsíční mzdy v ČR (ČSÚ 2022).

Podobně jako v Ústeckém kraji, i v Karlovarském kraji je míra vzdělanosti pracovní síly pod celorepublikovým průměrem. VŠ vzdělání zde v roce 2021 mělo jen kolem 9,6 % obyvatel, což je vůbec nejnižší hodnota ze všech krajů v ČR (PAQ Research, nedatováno) 2. Průměr za ČR byl v roce 17,2 % VŠ vzdělaných lidí. Nejmenší podíl lidí s VŠ vzděláním vykazuje okres Sokolov (7,5 %), nejvyšší podíl lidí s VŠ má naopak okres Karlovy Vary (11,7 %). V okrese Cheb tvoří lidé s VŠ vzděláním pouze 9,1 % obyvatel. Sokolov má zároveň i nejvyšší podíl lidí bez středního vzdělání – celých 20 %. Průměr za Karlovarský kraj byl v roce 2021 18,1 %, což je zhruba o 5 p.b. více než byl celorepublikový průměr (13,2 %). Z hlediska ORP je nejvyšší podíl lidí bez středního vzdělání patrný v ORP Aš (21,6 %), Sokolov, Kraslice a Ostrov (kolem 20 %).

Z hlediska ohrožení destabilizující chudobou patří Karlovarský kraj spolu s Ústeckým krajem mezi vůbec nejohroženější kraje v ČR. Všechny ORP v kraji vykazovaly velmi vysoký index ohrožení destabilizující chudobou³ (PAQ Research). Znamená to tedy, že všechny zdejší obce se z hlediska tohoto indikátoru umístily mezi 20 % nejvíce postižených obcí v ČR. Karlovarský kraj trápí, podobně jako Ústecký kraj, **vysoká míra zatížení obyvatelstva exekucemi.** Zatímco v ČR je exekucemi zatíženo v průměru kolem 6 % obyvatel, v Karlovarské kraji, je to, podobně jako v Ústeckém kraji, téměř dvakrát tolik (11,7 %). Vyšší míra zatížení exekucemi je patrná v okresech Cheb a Sokolov (kolem 13 %), nižší míru zatížení exekucemi má naopak okres Karlovy Vary (9,6 %). V rámci ORP mají nejvyšší podíl zatížení exekucemi obce Aš a Kraslice (16,5 % a 15,6 % respektive). Obdobná situace je také v případě mnohočetných exekucí, které v tomto kraji ohrožují 8,9 % obyvatel (v ČR je to průměrně 5 % obyvatel).

I v tomto případě je nejvíce postiženým okresem Sokolov (10,8 %), z ORP to jsou především Aš a Kraslice (10,9 % a 12,5 % respektive). V Karlovarském kraji je také patrný nadprůměrný podíl dětí v bytové nouzi – 0,8 % vs. 0,3 % průměr za ČR. Tuto statistiku pak jednoznačně vede okres Sokolov s 1,8 % dětí v bytové nouzi (PAQ Research).

Karlovarský kraj vykazuje, podobně jako Ústecký kraj, nadprůměrné hodnoty indexu vzdělanostního neúspěchu, který shrnuje údaje o absencích, propadání a nedokončování základního vzdělání. 6 ze 7 ORP v Karlovarském kraji patřilo mezi 20 % ORP v ČR s nejhoršími výsledky v rámci tohoto indikátoru, 1 ORP (Karlovy Vary) pak dosáhla hodnoty náležející do 2. nejhoršího kvantilu. Karlovarský kraj vykazuje velmi nadprůměrný počet zameškaných hodin na žáka (101,6 h oproti průměrným 87,5 h na žáka za rok v ČR). S výjimkou okresu Karlovy Vary vykazovaly všechny okresy v Karlovarském kraji více než 100 zameškaných hodin na žáka ročně, v okrese Sokolov byl průměrný počet zameškaných hodin dokonce 114,3 hodiny na žáka ročně (PAQ Research).

V Karlovarském kraji nedokončuje základní vzdělání 6,9 % dětí, což je nadprůměrný podíl v porovnání s ČR (4,2 %). Zatímco v okresech Sokolov a Cheb se podíl těchto dětí pohyboval kolem 8 %, v okrese Karlovy Vary byl jejich podíl jen 4,6 %. Z hlediska ORP byl vysoký podíl dětí nedokončujících základní vzdělání patrný zejména v Aši (11,5 %) a v Kraslicích (13,8 %). Podobné regionální charakteristiky v rámci kraje jsou patrné také, pokud jde o podíl dětí opakujících ročník na prvním stupni. V rámci kraje musí ročník opakovat více než dvojnásobný podíl dětí (1,5 %) než ukazují data za celou ČR (0,7 %). V okresech Sokolov a Cheb (1,7 %) je pak patrný vyšší podíl dětí opakujících ročník, než v okrese Karlovy Vary (1,1 %). Na úrovni jednotlivých ORP pak nejvíce dětí opakuje ročník v Kraslicích a Aši (2,4 % a 2,9 % respektive) (PAQ Research).

Z hlediska indikátorů **kvality podmínek vzdělávání**, Karlovarský kraj vykazuje lehce podprůměrný počet dětí připadajících na třídu na 1. stupni (18,9) ve srovnání s údaji za ČR (19,5 dětí). Mezi jednotlivými okresy a ORP v tomto kraji nejsou patrné výrazné rozdíly s výjimkou Aše, kde je v průměru 21,8 dětí na třídu na 1. stupni. V některých regionech Karlovarského kraje je také patrný problém s vysokým podílem nekvalifikované výuky. Tento podíl se pohyboval mezi 16,8 % v Ostrově až po 25,4 % v Kraslicích a celých 29 % v Aši. Pro srovnání, podíl nekvalifikované výuky na odučených hodinách za celou ČR bylo 8,7 % (PAQ Research). Nadprůměrný je v kraji také podíl škol, které nezaměstnávají odborníky v oblasti psychologie či speciální pedagogiky. Bez těchto služeb je téměř 78,5 % škol v kraji (za celou ČR je to „pouze“ 71,9 %). Nejnižší dostupnost těchto služeb je v ORP Cheb a Sokolov (bez těchto služeb je tam přes 83 % škol), nejvyšší dostupnost je naopak v Kraslicích (tyto služby neposkytuje „pouze“ 60 % škol v této ORP). Ve srovnání s Ústeckým krajem, který trápí podobné problémy, jako Karlovarský kraj, je zde tedy dostupnost těchto služeb o něco málo vyšší.

Přestože Karlovarský kraj čelí řadě výzev, některé regiony v rámci tohoto kraje dosahují velmi dobrých výsledků týkajících se úspěchu ve vzdělávání. Mezi jednotlivými ORP v kraji jsou však patrné velké rozdíly. Zatímco ORP Karlovy Vary se řadí mezi druhý kvantil ORP s nejlepšími výsledky dětí u přijímaček na střední školy a víceletá gymnázia, ORP Aš, Kraslice a Ostrov se naopak umístily mezi 20 % ORP s nejhoršími výsledky dětí u přijímaček. S výjimkou Kraslic a Aše je zde také patrný spíše průměrný (Mariánské Lázně, Sokolov) až nadprůměrný (např. Cheb, Karlovy Vary) podíl dětí, které se hlásí na maturitní obory ve srovnání s ČR (74,5 %). Pokud jde o odchody dětí na víceletá gymnázia, jejich

podíl je v Karlovarském kraji mírně nadprůměrný ve srovnání s údaji za celou ČR, kde odchází kolem 9 % dětí. V rámci Karlovarského kraje je to 9,6 %, přičemž nejvyšších hodnot dosahují zejména ORP, které mají vysoké indikátory studijního neúspěchu, jako je Aš (16,7 %), Ostrov (13 %) nebo Cheb (13,5 %).

Lze tedy shrnout, že Karlovarský kraj čelí řadě výzev, a to v ještě větší intenzitě než Ústecký kraj. Jde o region, v němž je patrná nízká vzdělanostní úroveň obyvatelstva, nízké příjmy, vysoké ohrožení destabilizující chudobou, včetně nezaměstnanosti a exekucí. Nejde však o homogenní region. Zdá se, že zejména okres Karlovy Vary vykazuje v mnoha ohledech lepší ukazatele, než okresy Cheb a Sokolov. Naopak, Karlovarský okres, a zejména pak ORP Karlovy Vary vykazovaly vysokou úroveň vzdělanostního úspěchu – ukazuje se, že zdejší děti měly v posledních letech výborné výsledky u přijímacích zkoušek na střední školy a víceletá gymnázia, což ORP Karlovy Vary řadí mezi 20 % ORP s nejlepšími výsledky.

4. SWOT Analýzy

4.1 SWOT analýza s ORP pilotní regiony

Výstupy z fokusních skupiny se zástupci ORP a krajů z pilotních regionů byly zpracovány výzkumníky obsahovou analýzou do formy SWOT analýzy. Pro toto zpracování byla využita perspektiva zadání projektu, tedy evaluace pilotního ověřování SČ MŠMT.

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none">• I přes nejasná prvotní očekávání od pilotáže, samotná pilotáž probíhala z pohledu respondentů nad očekávání dobře.• Všichni respondenti hodnotí střední článek jako užitečný, a to pro zkušené pracovníky i nováčky.• Vysoká spokojenost v oblasti podpory řízení nepedagogických procesů: „SČ naplnil očekávání“; „Kraj a SČ se pěkně doplňuje“.• Odborná administrativní podpora vedení škol.• Jasný a funkční kanál jednotných informací z MŠMT.• Pilotované nastavení SČ MŠMT dobře pracuje s hrozbou politizace pracovních kapacit středního článku, tj. pracovníci pod gescí MŠMT se opravdu věnují tomu, čemu mají a nehrozí využívání těchto kapacit na jiné úkoly (jak by se např. mohlo stávat při ukotvení těchto kapacit na ORP, či krajích, jak sami respondenti konstatovali).• Pomoc a podpora s aktuálními problémy vedení škol – COVID, Ukrajinské děti, obecně celospolečenské krizové události.• Jasné zjednodušování nařízení, vyhlášek, směrnic MŠMT ve vztahu k cílovým skupinám vedení škol a zřizovatelů (“přečtu a vím, co mám dělat”).• Právní podpora vedení škol• Operativní pomoc při řešení problémových situací pro vedení škol.• Metodické webináře SČ MŠMT (např. se zaměř. na problematiku řízení škol	<ul style="list-style-type: none">• Nejasnost pravidel – kdo poradí v té či dané oblasti, jednoduché postupy.• Z pohledu krajů během rozhovoru opakovaně zazněla výzva k ujasnění si odpovědi na otázku „kdo nese zodpovědnost?“• Zatím nejsou jasně formulované a v terénu sdílené cíle podpory SČ MŠMT.• Ve školství jsou jiné vyšší priority než střední článek - “Více bychom se měli zajímat o to kdo bude učit... měla by se vymáhat efektivita i kvalita vyučovacího procesu...”• Nejasnost profilu pracovníků SČ MŠMT: „Budou to kreativci nebo spíše jen úředníci?“, „Jaká bude jejich profesní kvalita?“, „Budou to specialisté na jednu či více oblastí?“• SČ MŠMT nemůže v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (kurzů DVPP) nahradit absentující nedostatečnou nabídku zejména pro vzdělávání ředitelů škol a vedoucích školských organizací v oblasti leadershipu, zvyšování kvality výchovně-vzdělávacího procesu a hodnocení ve školách.• Nízká míra personální stability odborných pracovníků SČ MŠMT v pilotovaných územích.• Nevyužití plného potenciálu SČ MŠMT.• V několika málo případech zaznamenali respondenti ztrátu důvěry některých ředitelů vůči pracovníkům SČ MŠMT – staly se případy “nedostatečné” nebo i zavádějící podpory (mylné a chybné

<p>v době epidemie způsobené koronavirem; začleňování žáků OMJ) - živě i dostupné nahrávky.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Individuální telefonická komunikace a podpora – zodpovídání dotazů, rady. • Tvorba nových metodik (např. se zaměřením na odměňování ředitelů, správní procesy, začleňování dětí z Ukrajiny...) • Osobnost a práce vedoucí, tj. Mgr. Martiny Běťákové – kvalitní práce, dobré výsledky a záruka kvality pro cílové skupiny. 	<p>informace) ze strany pracovníků SČ MŠMT.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Slabá vazba SČ MSMT na prosazování a implementaci Státní vzdělávací politiky (Strategie 2030+)
<p>Příležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doposud nebyl potenciál SČ MŠMT dostatečně využíván, protože cílové skupiny o něm zatím plně neví/neuvědomují si/nemají informace. • „SČ by měla být podpora zřizovatelů s důrazem na řádné zacílení... na jasné formulování cílů“. • Pomocí jasné, strukturované a dlouhodobé podpory SČ MŠMT může docházet k podpoře setrvávání kvalitních lidí ve školství obecně – na úrovni podpory, vedení škol, ale i pedagogických pracovníků. • Odborná administrativní podpora vedení škol. • Obecně existuje málo podpůrných nástrojů na jednotnou podporu hodnocení ve školách, kdy SČ MŠMT může pomoci být sjednocujícím prvkem v terénu. • SČ MŠMT může pomoci sjednocovat vnímání a porozumění terminologii ve školském terénu. • Většina oslovených respondentů hodnotí podporu v oblasti řízení pedagogických procesů jako „část dostatečnou“ nebo „nedostatečnou“ („zcela chybí pedagogická podpora“). 	<p>Hrozby</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vysoká finanční náročnost. • Bobtnání systému podpory školské soustavy (bez vzájemné koordinace podpůrných aktérů mohou dále pokračovat negativní dopady decentralizace a fragmentace našeho školského systému). • Riziko obtíží při personálním zajištění pracovních pozic SČ MŠMT kvalitními pracovníky. • Riziko rozporů mezi informacemi od SČ MŠMT a od jiných struktur na krajské či ORP úrovni. • Silná vnímaná spolehlivá pozice vedoucí SČ MŠMT Mgr. Martiny Běťákové vs. potenciál udržení kvality a systemizace činností v budoucím systému podpory SČ MŠMT. • Nedostatečná systemizace a zakotvení podpůrných procesů ze strany SČ MŠMT a vztahů k ostatním aktérům. • Zřizovatelé (ORP/kraj) ne vždy věděli, co SČ MŠMT posílalo na vedení škol – jaké informace / “Instrukce”. • Nárůst “byrokratizace” a “administrativy” pro vedení škol. • „Musí být dál zajištěno prolínání mezi krajem a SČ – kraj z toho nesmí vypadnout!“

<ul style="list-style-type: none"> • SČ MŠMT by měl více podporovat zlepšování přístupů k učení s důrazem na jednotlivce • SČ MŠMT by měl více šířit informace o možnostech dalšího vzdělávání pro ředitele škol, zástupce škol a další pracovníky ve školství. • SČ MŠMT by měl více podporovat a vytvářet příležitosti pro další vzdělávání ředitelů škol (např. trénink se zaměřením na efektivní vedení lidí – leadership, koučování apod.) • SČ MŠMT by měl více šířit informace o kvalitním DVPP pro pedagogy (např. aktivizační metody, moder. výuk. trendy a využívání nových technologií..., reflexe výuky a zvyšování kvality vzdělávacího procesu) • SČ MŠMT může být vhodným podpůrným nástrojem i kvalitních a dlouhodobě funkčních a udržitelných metodických kabinetů ve spolupráci s NPI ČR. • „SČ může vytvářet otázky a řešit kvalitu prostředí“ – spolupráce s ČŠI, které zajišťují kontrolu, NPI ČR, MAS a dalšími aktéry. • Příležitost posílit připravenost řešit a akčně reagovat na aktuální problémy a výzvy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Většina respondentů při hodnocení SČ MŠMT poukazuje na problematiku „vážnosti“ nastavení. Vznikají obavy, zda „budou funkční, když bude potřebovat pomoc více lidí – nejen ředitelé, ale i učitelé..., nejen pomoc s tabulkami, zakázkami, ale také např. s pedagogickými postupy a přístupy, modernizací výuky?“ • Značné části respondentů (ORP/kraje) by se líbilo více, kdyby byl po stránce personální posílen přímo kraj – „šlo by z jednoho místa“. Vysloveny obavy o vytváření dalšího „nástroje“ tzv. zvenčí. Podle jejich názoru by šlo o nejlepší variantu také pro školy, nemluvě o výhodách pro společnost.
---	---

4.2 SWOT modelace analýzy ORP jako středního článku ve vztahu k vyzkoumaným potřebám a očekáváním od SČ MŠMT v územích

<p>Silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ustálená existující struktura • V závislosti na počtu zřizovaných škol relativně rozumná velikostní jednotka pro funkce a očekávání SČ + možnost skládání ORP dle počtu škol a dostupnosti do střední územní jednotky. • V oblastech svěřených přenesených kompetencí poskytována kvalitní podpora školám i zřizovatelům (kvalitativně se může lišit v závislosti na kontextu konkrétního ORP) 	<p>Slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vliv místní politické moci/situace na zákonem nevymezené aktivity podpory škol/zřizovatelů (na výkon přenesené státní správy sekundárně) • Chybí systém/zákonná povinnost kontroly kvality a výsledků ve vzdělávání na území • V nesvěřených oblastech přenesených kompetencí nejednotná míra podpory škol a zřizovatelů. (kvalitativně a rozsahově se liší v závislosti na kontextu konkrétního ORP).
--	--

<ul style="list-style-type: none">• Odborná administrativní podpora vedení škol v tématech přenesené působnosti – rozpočet, výkaznictví...• Pilotované nastavení SČ MŠMT dobře pracuje s hrozbou politizace pracovních kapacit středního článku, tj. pracovníci pod gescí MŠMT se opravdu věnují tomu, čemu mají a nehrozí využívání těchto kapacit na jiné úkoly (jak by se např. mohlo stát při ukotvení těchto kapacit na ORP, či krajích, jak sami respondenti konstatovali – koexistenční model ORP a SČ MŠMT).• Operativní pomoc při řešení problémových situací pro vedení škol.• Individuální telefonická komunikace a podpora – zodpovídání dotazů, rady v oblastech působení ORP.• Minimální plošně garantovaná kvalifikace pro podporu ve vzdělávání zejména v nepedagogickém řízení (ZOS)• Zažitá zkušenost se správním řízením (obecně úředními postupy)• “Velká ORP” - zejména statutární města, disponují propracovanějším systémem městské podpory v oblastech jako právní, dotační, IT podpora apod.	<ul style="list-style-type: none">• Ze strany ORP v naprosté většině případů absentuje pedagogická podpora se zaměřením na kvalitu výuky/pedagogický leadership ředitelů/DVPP.• V kontextu krizových situací jsou kapacity, možnosti a reakční schopnosti ORP velice odlišné a neposkytují jednotnou úroveň služeb/podpory (např. Covid)• Řada ORP usiluje o zjednodušování nařízení, vyhlášek, směrnic MŠMT ve vztahu k cílovým skupinám vedení škol a zřizovatelů (“přečtu a vím, co mám dělat”), nicméně výklady jednotlivých ORP se liší, vznikají vícenáklady, a některá ORP nerealizují vůbec. Systém tak neposkytuje jednotný a ucelený servis/službu.• Některá ORP poskytují možnost využití vlastních právních kapacit, nicméně i tak z terénu zaznamenáno, že se jedná spíše o velká ORP a zároveň terén nebývá vždy spokojen s kvalitou a odborností právníků poskytující služby skrze ORP (chybí zaměření, respektive odbornost na školskou problematiku). Systém jako celek nezajišťuje jednotnou službu právního poradenství.• Tvorba nových metodik (např. se zaměřením na odměňování ředitelů, správní procesy, začleňování dětí z Ukrajiny...) -> celkově ale nekoordinované, a tedy vznik duplicit a různých výkladů.• Nejasnost pravidel – kdo poradí v té či dané oblasti, jednoduché postupy. (“já dělám jen toto”, “toto mám ráda a nenechám si to vzít”)• Stanovení odpovědností za řízení/koordinaci/kvalitu vzdělávání v území ORP/soubor ORP - „kdo nese zodpovědnost?“• Nejasnost vztahů a funkcí vůči pracovníkům SČ MŠMT• ORP nemůže v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (kurzů DVPP) nahradit absentující nedostatečnou nabídku zejména pro vzdělávání ředitelů škol a vedoucích školských organizací v oblasti leadershipu, zvyšování kvality výchovně-vzdělávacího procesu a hodnocení ve školách.• Velké výkyvy ve zkušenostech a profesní kvalifikaci odborných pracovníků ORP ve
---	---

	<p>vzdělávání (ZOS neznamená podrobná znalost území a terénu)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nevyužití plného potenciálu ORP • „Neobsazenost“ původně vyhrazených míst na oblast vzdělávání v systému ORP (školské úřady -> ORP) • Častá předpojatost terénu vůči schopnosti/kapacitám relevantně pomoci v oblastech mimo působnost ORP. • Absence komunikace, systematizace a zakotvení podpůrných procesů ze strany MŠMT vůči ORP • Chybí jasná vazba/kompetence na prosazování a implementaci Státní vzdělávací politiky (Strategie 2030+)
<p>Příležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • ORP mají prostor/kapacity pro síťování a sdílení zkušeností, zároveň ale zdaleka ne všechna ORP se této agendě věnují, nebo udávají, že by kapacity byly dostatečné. • Tvorba nových metodik (např. se zaměřením na odměňování ředitelů, správní procesy, začleňování dětí z Ukrajiny...) • V zásadě od ORP nikdo větší podporu, než zákonem svěřenou neočekává, i když vítá. • Nevyužití plného potenciálu ORP ve vztahu ke koordinaci/řízení vzdělávání na území ORP. • Respondenti hodnotí střední článek jako potenciálně přínosný s výhradami, a to pro zkušené pracovníky i nováčky. (např. další struktura, vymezení působností, vztahů, potřebná komunikace...) • Jasný a funkční kanál jednotných informací z MŠMT. • ORP mohou být širší podporou zřizovatelů v území v oblasti vzdělávání • Síť ORP může čerpat z personálních kapacit s bohatými zkušenostmi ze vzdělávací politiky 	<p>Hrozby</p> <ul style="list-style-type: none"> • ORP vnímají potenciální oslabení vlastního postavení v systému v závislosti na alternativní informační struktuře SŠ MŠMT – ORP ztrácí část svého postavení v informačním řetězci státní správy směrem ke školám. • Vysoká finanční náročnost koordinace při sjednocení modelu podpory • V rámci ORP často nejsou dostatečné odborné/personální kapacity pro naplňování očekávání funkcí a výsledků SČ • Riziko rozporů mezi informacemi od SČ MŠMT a od jiných struktur na krajské či ORP úrovni. • Nárůst “byrokratizace” a „administrativy” pro vedení škol. • Problematika solidarity a vzájemného sdílení mezi ORP (funkční-méně funkční, místní/lokální rivalita/soutěživost/nespolupráce) -> neochota k synergím

<ul style="list-style-type: none">• Odborná administrativní podpora vedení škol v působnostech ORP• Příležitost posílit připravenost řešit a akčně reagovat na aktuální problémy a výzvy.• Existuje potenciál na možné úspory z rozsahu při společném poskytování služeb v rámci ORP (sdílené úvazky, hromadné nákupy, společné služby – personální, účetní apod.)• ORP sami vítají model SČ MŠMT jako přínosný zejména pro zlepšení komunikace i s nimi samotnými.	
--	--

4.3 SWOT modelace analýzy MAP jako středního článku ve vztahu k vyzkoumaným potřebám a očekáváním od SČ MŠMT v územích

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none">• Částečně rozvinutá a rozmanitá struktura závislá na projektovém financování.• V závislosti na počtu škol relativně rozumná velikostní jednotka pro funkce a očekávání SČ + možnost skládání ORP, resp. MAP dle počtu škol a dostupnosti do střední územní jednotky.• Kvalitativně odlišná podpora poskytovaná školám a zřizovatelům – některé MAP příkladné, jiné v zásadě nefunkční, včetně několika málo území nepokrytých, nebo v čase diskontinuitních.• Častá podpora s dotačním čerpáním šablon pro školy, případně dalšími projekty – čerpání prostředků.• Podpora síťování v území – platformy, zejména v pedagogické, ale částečně i nepedagogické oblasti.• Deklarované apolitické prostředí podpory škol s různou mírou odbornostních kapacit.• Operativní pomoc při řešení problémových situací pro vedení škol.• Individuální telefonická komunikace a podpora – zodpovídání dotazů, rady v oblastech odbornosti a zkušeností pracovníků MAP a nasíťovaných expertů.	<ul style="list-style-type: none">• Vulnerabilita v nositelské roli MAP – většinou MAS, někde ORP, někde absence apod. -> závislost na místní strukturální podpoře.• Neexistence minimální plošně garantované kvalifikace pro podporu ve vzdělávání (nejasná kompetenční mřížka)• Chybí systém/zákonná povinnost kontroly kvality a výsledků ve vzdělávání na území.• Kvalita poskytované podpory je odlišná.• V kontextu krizových situací jsou kapacity, možnosti a reakční schopnosti MAP velice odlišné a neposkytují jednotnou úroveň služeb/podpory (např. Covid).• Nejasnost pravidel – kdo poradí v té či dané oblasti, jednoduché postupy.• Nestanovení odpovědností za řízení/koordinaci/kvalitu vzdělávání v území MAP/soubor ORP - „kdo nese zodpovědnost?“• Nejasnost vztahů a funkcí vůči pracovníkům SČ MŠMT.• Velké výkyvy ve zkušenostech a profesní zdatnosti/rozsahu odborných pracovníků

<ul style="list-style-type: none"> • Predominance demokratického řídicího stylu • Řada MAP má další podporu MAS, ORP... obecně nositelů. • Struktury pro podporu naplňování potřeb zdola/z terénu v území. 	<p>MAP v oblasti vzdělávání (není vyžadována minimální kvalifikace).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nevyužití plného systémového potenciálu MAP.
<p>Příležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • V řadě území platí MAP za silného moderátora či komunikátora v oblasti vzdělávací politiky. • Funkční MAPy umí pěstovat a rozvíjet vztahy a vzájemnou důvěru mezi aktéry v území. • Funkční MAPy cíleně podporují a realizují věcné a přínosné síťování a sdílení zkušeností v území, často i napříč územími. • Vhodný doplňkový poskytovatel služeb v zásadě neziskového nebo veřejnoprávního charakteru. • MAP je relativně flexibilním nástrojem státu, jak ovlivňovat vzdělávací politiku, aktivity a podporu v území. • V mnoha územích došlo k důležitému zasíťování a navázání důvěry a spolupráce celé řady aktérů. • Facilitovaný vliv místní politické moci/situace na zákonem nevyomezené aktivity podpory škol/zřizovatelů. • V řadě MAP schopnost a kapacity flexibilně reagovat na řešení aktuálních potřeb, včetně např. krizových situací. • V řadě MAP funguje kreativní, tvůrčí a inkubační prostor pro vznik nových metodik, postupů, aktivit, především v oblasti pedagogické podpory. • V řadě MAP funguje podpora a sdílení nabídky DVPP a rozvoje pedagogických kvalit a leadershipu. • MAP mají prostor/kapacity pro síťování a sdílení zkušeností, zároveň ale zdaleka ne všechna MAP se této agendě věnují, nebo udávají, že by kapacity byly dostatečné. 	<p>Hrozby</p> <ul style="list-style-type: none"> • V mnoha územích historická zakořeněnost a začleněnost MAP do místního prostředí – hrozba přijetí nového aktéra SČ MŠMT. (“když by tu byl střední článek, my za ním nepůjdeme, oni musí přijít za námi a záleží na tom, co nám přinesou, co budou dělat”). • MAP vnímají potenciální oslabení vlastního postavení v systému v závislosti na alternativní struktuře SČ MŠMT – MAP ztrácí část svého postavení v systému podpory škol a zřizovatelů. • Vysoká finanční náročnost a nestálost financování • V rámci MAP často nejsou dostatečné odborné/personální kapacity pro naplňování očekávání funkcí a výsledků SČ. • Riziko rozporů mezi informacemi od SČ MŠMT a od jiných struktur ve vzdělávací politice.

<ul style="list-style-type: none"> • Nevyužití plného potenciálu MAP ve vztahu ke koordinaci/řízení vzdělávání na území MAP • Respondenti hodnotí střední článek jako potenciálně přínosný s výhradami, a to pro zkušené pracovníky i nováčky. (např. další struktura, vymezení působností, vztahů, potřebná komunikace...) • MAP mohou být širší podporou zřizovatelů v území v oblasti vzdělávání • Síť MAP může čerpat z personálních kapacit se zkušenostmi ze vzdělávací politiky • Příležitost posílit připravenost řešit a akčně reagovat na aktuální problémy a výzvy. • Existuje potenciál na možné úspory z rozsahu při společném poskytování služeb v rámci MAP (sdílené úvazky, hromadné nákupy, společné služby – personální, účetní apod.) 	
--	--

4.4 SWOT modelace analýzy „Eduzměny“ jako středního článku ve vztahu k vyzkoumaným potřebám a očekáváním od ŠČ MŠMT v územích

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Rozvinutá a rozmanitá struktura financování díky iniciativě Nadačního fondu Eduzměna (ze strany soukromého, neziskového a veřejného sektoru) - 40 mil. Kč na pilotní zavádění v délce 5 let. • Podpora naplňování potřeb zdola/z terénu v území na základě mapování potřeb regionu od všech relevantních cílových skupin – v rámci vstupních aktivit Eduzměny (1. rok realizace projektu v území). • V závislosti na počtu škol (celkem 57) relativně rozumná velikostní jednotka pro funkce a očekávání ŠČ + možnost skládání ORP, resp. MAP/MAS dle počtu škol a dostupnosti do střední územní jednotky. • Aktivity Eduzměny pomohly v regionu ze vzdělávání učinit jednu z prioritních 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedokončený systém kontroly kvality a dopadů aktivit na výsledky ve vzdělávání a na území (nekompletní zpětná vazba z terénu, tj. v rámci systému jen dílčí zohlednění všech vstupů a výstupů). • V kontextu krizových situací jsou kapacity, možnosti a reakční schopnosti Eduzměny hodnoceny do značné míry jako omezené (stejně jako ostatních aktérů, nutnost přesítování v zátěžových situacích, dlouhá reakční doba v závislosti na vnitřních rozhodovacích procesech). • Nekompletní systém pravidel – kdo poradí v té či oné nepedagogické oblasti. • Sumář postupů či řešení stále není úplný. • Nejasné stanovení odpovědností za řízení/koordinaci/kvalitu vzdělávání na

<p>oblastí, kde tomu tak v minulosti obecně nebylo. -> Silná podpora P.R.</p> <ul style="list-style-type: none">• Návaznost na již funkční podporu poskytovanou školám i zřizovatelům v KH díky rozvinuté spolupráci MAP a MAS.• Častá podpora s dotačním čerpáním šablon pro školy, případně dalšími projekty – čerpání prostředků.• Cílená intenzivní podpora síťování v území ze strany Eduzměny, návaznost na MAP, MAS – platformy, zejména v pedagogické oblasti, ale částečně i v nepedagogické oblasti.• Kvalita poskytované podpory je díky působení Eduzměny v území víceméně rovnoměrná (postupně přibývá škol, které využívají).• Existence minimální plošně garantované kvalifikace pro podporu ve vzdělávání, včetně průběžného proškolení průvodců. Nově – nasazení koordinátorů (Centrum pro vzdělávání – Eduzměna).• Nabídka operativní pomoci při řešení problémových situací pro vedení škol.• Individuální osobní i telefonická komunikace a podpora – zodpovídání dotazů, rady v oblastech odbornosti a zkušeností pracovníků Eduzměny, MAP, MAS a nasíťovaných expertů.• Dominance mentorského řídicího stylu (průvodce ve školách jako kouč – mentor).• Vyšší koncentrace a možnost “vytěžování” odbornosti z pohledu území externích odborníků.• Eduzměna pracuje se všemi školami v území, tedy i s těmi, které primárně nechtějí jen dobrovolně (až na výjimku, kde spolupráce zatím neprobíhá, nicméně ze strany Eduzměny je o ní snaha).• Od začátku je model Eduzměny připravován a realizován tak, aby mohl sloužit jako replikovatelný do dalších území (v rámci střednědobého pilotu ambice pokrýt 20 procent území ČR).• Centrum pro vzdělávání – pilot – může být samostatná práv. osoba; centrum založené se zřizovateli, které má své personální kapacity (odborníky) jako možná cesta.	<p>Kutnohorsku – zodpovídá ORP, MAP, MAS nebo jen Eduzměna?</p> <ul style="list-style-type: none">• Nejasnost případ. vztahů a funkcí vůči pracovníkům SČ MŠMT.• Nedostatek odborníků v oblasti vzdělávání na daném území.• Nevyužití plného systémového potenciálu Eduzměny – někteří průvodci bez specializace na řešení určitých problémů škol – zejména ředitelů v nepedagogické oblasti.• Zatím je jako “Achillova pata” vnímána spolupráce se zřizovateli (k březnu 2023 funkční jen s 10).
--	--

<ul style="list-style-type: none"> • Výchova leaderů – hybatelů v území, především v pedagogické oblasti. 	
<p>Příležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • K cílené synergii a spolupráci mezi Eduzměnou, MAP, MAS a ORP zatím dochází jen částečně. • V území platí MAP i Eduzměna za silného moderátora či komunikátora v oblasti vzdělávací politiky (ale postupují jednotně jen příležitostně). • Funkční MAPy i Eduzměna umí pěstovat a rozvíjet vztahy a vzájemnou důvěru mezi aktéry v území (zatím spíše nevyužívají synergického efektu). • Funkční MAPy i Eduzměna cíleně podporují a realizují věcné a přínosné síťování a sdílení zkušeností v území. • Eduzměna na KH je relativně flexibilním nástrojem pro podporu systémových změn ve vzdělávání dětí v daném území. • Zasiťování, navázání důvěry a spolupráce celé řady aktérů není zatím vnímané jako vystavené na strategii “win-win”. • Eduzměna operuje v území převážně samostatně, a navíc se přidrží dlohodobého plánu; při funkčním spojení s dalšími aktéry má šanci více flexibilně reagovat na řešení aktuálních potřeb, včetně např. krizových situací. • Eduzměna poskytuje a podporuje kreativní, tvůrčí, inkubační a experimentální prostor pro vznik nových metodik, postupů, aktivit, především v oblasti pedagogické podpory. • Eduzměna efektivně podporuje sdílení nabídky DVPP a rozvoje pedagogických kvalit a leadershipu. • Nevyužití plného potenciálu Eduzměny ve vztahu ke koordinaci/řízení vzdělávání na Kutnohorsku (jde ruku v ruce s absencí obecně vnímané a “autoritou udělené” odpovědnosti). • Oslovení ředitelů škol i aktéři ve vzdělávání na Kutnohorsku většinou hodnotí střední článek MŠMT jako potenc. přínosný zejména v nepedagogické oblasti. 	<p>Hrozby</p> <ul style="list-style-type: none"> • V území historická zakořeněnost “vzdělávání nikdy nebylo na Kutnohorsku prioritou”; dlouho se začleňoval a získával si důvěru MAS i MAP, nyní především Eduzměna – hrozba přijetí dalšího aktéra SČ MŠMT. (“v čem jsou jiní... lepší?”). • Ne(do)řešená ukotvenost a udržitelnost. Eduzměny – jejího působení na Kutnohorsku – ředitelé se nechtějí vázat, možnost oslabení postavení v systému v závislosti na čase. • S příchodem SČ obavy z část. ztráty svého postavení v systému podpory škol. Ředitelé potřebují daleko více podpory v nepedagogické oblasti. • V případě replikovatelnosti modelu je očekávána vyšší finanční náročnost a nestálost/nejasnost financování. • Riziko rozporů mezi informacemi od SČ MŠMT a od jiných struktur ve vzdělávací politice. • Riziko “páté kolony” v oblasti odborné podpory v případě nenastavených a rozvolněných hranic systémů (v regionu aktuálně vnímané). • Eduzměna v území spíše “experimentuje” - i přes masivní komunikaci směrem k veřejnosti a silný marketing, mnozí Kutnohorští dosud nepřijali vizi změny. • Postoje dalších aktérů ve vzdělávání v daném území jsou k Eduzměně a jejímu působení hodně různorodé, což ohrožuje “křehké” partnerské vztahy a další rozvoj spolupráce. • Pouze částečná důvěra u ředitelů i učitelů – jen dílčí reakce nabídky Eduzměny na aktuální potřeby, mapované potřeby se v čase mění, částečně vnímané podsouvání jiné nabídky či priorit. („nabízí něco, co nechceme“, „neslyší na naše žádosti“, „neumí pružně reagovat“).

<ul style="list-style-type: none"> • Existuje příležitost k možným úsporám při společném poskytování služeb v rámci Eduzměny (sdílené úvahy, hromadné nákupy, společné služby.) • Naplňování cíle Eduzměny – Změna kvality škol (změna tří základních podmínek pro učení žáků: zlepšování vztahů, podporování aktivit žáků a zavádění reflexe) má šanci reálně pomoci ředitelů v oblasti pedagogického řízení. • Proces evaluace a dopadu – soustředí se na vztahy, na aktivizaci, reflexi – učitelkou i žakovskou... zaměřením na “JAK”, ne “CO”. Stanoveny tři cíle a jejich naplňování se zjišťuje průběžně. Jinak evaluační tým v průběhu variuje dle dílčích posunů zacílení (charakter akčního výzkumu). 	<ul style="list-style-type: none"> • Restrukturalizace i určité zpřetrhávání vztahů mezi aktéry - “vícekolejnost”, včetně opakovaných projevů solitérního jednání. • Občasné vnímané vyvíjení nepřiměřeného tlaku na ředitele škol ve prospěch změny. • Ve školách se neosvědčí spolupráce s určitými průvodci či koordinátory → hrozba ztráty důvěry v odborníky i realizaci změny jako takové.
---	---

4.5 SWOT modelace analýzy krajů jako středního článku ve vztahu k vyzkoumaným potřebám a očekáváním od ŠČ MŠMT v územích

<p>SILNÉ STRÁNKY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Silné finanční a administrativní zázemí. • Silná pozice krajů v oblasti středního školství. • Role krajů v přerozdělování státních finančních prostředků pro regionální školství a s tím související odbornost a fungující nastavení systému. • V kompetencích současně vymezených ze zákona terén poskytuje pozitivní zpětnou vazbu a spokojenost fungování krajů. 	<p>SLABÉ STRÁNKY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Slabá aktivita krajů ve vztahu k regionálnímu školství. • Závislost na politickém rozhodnutí v jednotlivých regionech. • Absence zákonného zmocnění. • Absence komplexního odborného pokrytí tematiky. • Kraj je pro ředitele a zřizovatele z “periferních regionů kraje” vnímán jako příliš velké a vzdálené území pro konkrétní cílenou podporu a “dojezdnost”. • Pro oblast regionálního školství je predominantní styl řízení/koordinace laissez-faire. • Model koordinace krajů neřeší jednotnost poskytovaných informací napříč územím celé ČR, respektive by si vyžadovalo další “centrální/koordinační” kapacitu (tedy de facto tuto roli MŠMT v modelu v modelu ŠČ MŠMT).
--	--

	<ul style="list-style-type: none">Některé kraje usilují o zjednodušení nařízení, vyhlášek, směrnic MŠMT ve vztahu k cílovým skupinám vedení škol a zřizovatelů (“přečtu a vím, co mám dělat”), nicméně výklady jednotlivých krajů či pracovníků se liší, vznikají vícenáklady, a některé kraje nerealizují vůbec. Systém tak neposkytuje jednotný a ucelený servis/službu.
PŘÍLEŽITOSTI <ul style="list-style-type: none">Zkušenost se zřizováním středních škol může být využita i pro regionální školství.Možnost komplexního rozšíření agendy krajů na podporu regionálního školstvíŘada krajů zajišťuje určitou formu nabídek podpory, nicméně vždy na dobrovolném principu.Některé kraje zřizují a spolufinancují organizace přímo zaměřené na odbřemenění škol (např. Vysočina, Plzeňský, jihočeský, moravskoslezský...), nicméně nabídka je opět dobrovolná a využívána spíše v rámci aglomerace nežli celého území kraje.V oblasti středního školství jsou kraje vnímány jako realistický garant solidarity v území kraje, v oblasti regionálního školství jsme nicméně takové predominantní vnímání nezaznamenali.Ekonomická síla umožňující potenciál solidárního rozvoje podpory škol ze znevýhodněného prostředí.Příležitost posílit rozsah, odbornost a akceschopnost podpory z krajské centrály – možnost rozšířit potenciál krajů v oblasti řízení regionálního školství.Zástupci krajů bývají v rámci pedagogického řízení přizýváni do konkurzů na ředitelská místa škol, nicméně v rámci šetření jsme zaznamenali spíše informační roli zástupců, než proaktivní/odbornou/manažerskou.	HROZBY <ul style="list-style-type: none">Absence možnosti koordinovat a sjednocovat činnost napříč republikou.Dobrovolnost nabídek krajů vytváří prostor pro exkluzi nebo zaostávání neaktivních škol/zřizovatelů.Kolize aktivit s ORP, příp. MAS/MAP (jen dílčí koordinace a nevyužití synergie)Nejasnost pozice pracovníků SČ v rámci organizační struktury krajů (úředník, zaměstnanec, úřad/přímo řízené nebo zřizované organizace...) a jejich vztahu k MŠMT jako centrálnímu řídicímu orgánu regionálního školství.

<ul style="list-style-type: none"> Některé kraje realizují pravidelná setkání/sít'ování ředitelů/zřizovatelů 	
---	--

4.6 SWOT modelace analýzy PILOT3 jako středního článku ve vztahu k vyzkoumaným potřebám a očekáváním od ŠČ MŠMT v územích

<p>SILNÉ STRÁNKY</p> <ul style="list-style-type: none"> Velmi pozitivní zpětná vazba a zkušenost zapojených ředitelství škol – školní akční plánování Aktivní spolupráce ze strany ČŠI a NPI Cílenost nabídky podpory dle potřeb škol identifikovaných ČŠI a vedením školy Pozitivně hodnocená facilitační, mentorská a supervizorská role pro vedení škol Podpůrná a poradenská činnost na míru – především v pedagogických oblastech. Posiluje pozitivní spolupráci s ČŠI a NPI Zaměření na „potřebné školy“ Nabídka a využívání „balíčků podpory“ na míru a aktuální potřeby. Zapojení ředitelů se dále sít'ují a spolupracují, sdílení zkušeností. Posílení pedagogických procesů Dobrovolnost zapojení hodnocená kladně („když mi to nebude dávat smysl, můžu vystoupit a věnovat se potřebnějšímu“) Podpora budování důvěry vůči ČŠI („bylo důležité zjistit, že ČŠI slabostí nezneužije“) Přínos pro vedení škol v tom, že umí systematicky a s celým sborem/širší komunitou i vnějšími aktéry (např. OSPOD) řešit vzniklý problém/situaci. Možnost stáží 	<p>SLABÉ STRÁNKY</p> <ul style="list-style-type: none"> Primárně chybí zapojení zřizovatele (jen výjimečně informování o této aktivitě) Chybí podpora v nepedagogické oblasti Nepomáhá při propojení s MŠMT Neřeší nejednotnost informací Nepomáhá s administrativní stránkou Neřeší projektovou podporu Neřeší právní poradenství Dosah na všechny školy
<p>PŘÍLEŽITOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> Podpora „potřebných škol“ Využití erudice a informací z ČŠI Využití pedagogických kapacit NPI 	<p>HROZBY</p> <ul style="list-style-type: none"> Dobrovolnost zapojení

<ul style="list-style-type: none"> Zlepšování pedagogických procesů a spolupráce ve škole i s vnějšími aktéry 	<ul style="list-style-type: none"> Model byl v různých krajích realizován trochu odlišně dle dalších možností ve specifických regionech Kapacity
--	--

4.7 SWOT modelace analýzy Okresní partnerství/Partnerství pro vzdělávání jako středního článku ve vztahu k vyzkoumaným potřebám a očekáváním od ŠČ MŠMT v územích

<p>SILNÉ STRÁNKY</p> <ul style="list-style-type: none"> Silné znalostní a odborné zázemí Promyšlený přístup postavený na principu rozhybání aktérů a podpory spolupráce Snaha o politickou podporu v území Územní ukotvení na menším území Zaměření na podporu koordinace v místě a její podpora Písemné vymezení hlavních principů v memorandu 	<p>SLABÉ STRÁNKY</p> <ul style="list-style-type: none"> Nízké povědomí v terénu (novost a málo informací) Ne všichni relevantní aktéři v území se chtějí zapojit/zapojují V zásadě ředitelé nezaznamenali Zatím poměrně nejasné („nehmatatelné“) Zatím postupné seznamování
<p>PŘÍLEŽITOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> Možnost aktivizace rozmanitých aktérů, kteří se k Partnerství hlásí/spolupracují Možnost lepší koordinace v území Podpora synergií Příležitost efektivnějšího využívání zdrojů a kapacit v území Odlišné pozice a zkušenosti v různých ORP v rámci území okresu 	<p>HROZBY</p> <ul style="list-style-type: none"> Dobrovolnost zapojení Dlouhodobost a nejasnost konkrétní podpory / rychlého přínosu Odlišné pozice a zkušenosti v různých ORP v rámci území okresu

